

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2007

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2007

N:o 1446—1462

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1446	Siviilipalveluslaki	5595
1447	Laki pelastuslain 6 ja 52 §:n muuttamisesta	5622
1448	Laki vuosilomalain 5 ja 7 §:n muuttamisesta	5623
1449	Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	5624
1450	Laki asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta	5625
1451	Laki rikoslain 2 c luvun 5 §:n muuttamisesta	5626
1452	Laki vankeuslain 3 luvun 4 §:n muuttamisesta	5627
1453	Laki kielilain 39 §:n muuttamisesta	5628
1454	Laki hallinto-oikeuslain 12 a §:n muuttamisesta	5629
1455	Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 7 f §:n muuttamisesta	5630
1456	Laki opintotukilain 16 e §:n muuttamisesta	5631
1457	Laki sotilasavustuslain 1 §:n muuttamisesta	5632
1458	Laki rikosrekisterilain 2 §:n muuttamisesta	5633
1459	Laki tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 6 §:n muuttamisesta	5634
1460	Laki palvelukseen kutsutun asevelvollisen työ- tai virkasuhteen jatkumisesta annetun lain 1 a §:n muuttamisesta	5635
1461	Valtioneuvoston asetus siviilipalveluksesta	5636
1462	Työministeriön asetus siviilipalvelusvelvollisen matkakorvauksista ja maksuttomien lomamatkojen lukumääristä	5638

N:o 1446

Siviilipalveluslaki

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään maanpuolustusvelvollisuuteen perustuvasta siviilipalvelusvelvollisuudesta.

Asevelvollinen, jonka vakaumukseen perustuvat syyt estävät häntä suorittamasta asevelvollisuuslaissa (1438/2007) säädettyä pal-

velusta, vapautetaan sen suorittamisesta ja määrätään suorittamaan siviilipalvelusta niin kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan myös naiseen, joka hakeutuu siviilipalvelukseen naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) 4 §:n 1 momentissa säädetyn määräajan jälkeen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *siviilipalvelusvelvollisella* henkilöä,

HE 140/2007
TyVM 9/2007
EV 132/2007

212—2007

895043

joka on hyväksytty suorittamaan siviilipalvelusta;

2) *siviilipalveluspaikalla* viranomaista ja yhteisöä, jonka siviilipalveluskeskus on hyväksynyt siviilipalveluspaikaksi;

3) *peruskoulutusjaksolla* siviilipalveluskeskuksessa siviilipalveluksen alkaessa suoritettavaa palvelusjaksoa, jonka tarkoituksena on tukea yleisiä kansalaisvalmiuksia, antaa väestönsuojeluun ja pelastustoimintaan liittyviä yleisiä valmiuksia sekä antaa valmiudet työpalvelun suorittamiselle;

4) *työpalvelulla* siviilipalveluspaikassa peruskoulutusjakson jälkeen suoritettavaa siviilipalvelusta;

5) *siviilivarannolla* siviilipalveluksen suorittaneita taikka asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisen palveluksen jälkeen siviilipalvelukseen hyväksytyjä henkilöitä sen vuoden loppuun, jona he täyttävät 50 vuotta;

6) *lisävarannolla* siviilipalvelusvelvollisia, jotka eivät ole vielä aloittaneet siviilipalveluksen suorittamista tai ovat sen keskeyttäneet, sekä siviilipalvelusvelvollisia, jotka eivät enää kuulu siviilivarantoon, sen vuoden loppuun, jona he täyttävät 60 vuotta;

7) *täydennyspalveluksella* asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisen palveluksen jälkeen siviilipalvelukseen hyväksytyille annettavaa täydennyskoulutusta.

3 §

Siviilipalveluksen sisältö

Siviilipalvelukseen kuuluu peruskoulutusjakso, yhteiskunnalle hyödyllinen siviililuonteinen työpalvelu, täydennyspalvelus, ylimääräinen palvelus ja liikekannallepanon aikainen palvelus.

Työpalvelu suoritetaan lähinnä sosiaali- ja terveydenhuollon, opetus- ja kulttuuritoimen, pelastustoimen, väestönsuojelun tai ympäristönsuojelun tehtävissä.

4 §

Siviilipalvelusaika

Siviilipalvelusaika on 362 päivää.

5 §

Siviilipalvelusvelvollisuus

Siviilipalvelusvelvollinen on palveluksessa taikka kuuluu siviilivarantoon tai lisävarantoon.

Siviilipalvelukseen sisältyvä peruskoulutus- ja työpalvelusvelvollisuus päättyvät sen vuoden lopussa, jona siviilipalvelusvelvollinen täyttää 30 vuotta.

2 luku

Siviilipalvelusviranomaiset

6 §

Työ- ja elinkeinoministeriö ja siviilipalvelusasiain neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö johtaa, ohjaa ja kehittää siviilipalvelusta.

Työ- ja elinkeinoministeriön apuna siviilipalveluksen kehittämisessä ja suunnittelussa toimii valtioneuvoston asettama siviilipalvelusasiain neuvottelukunta. Neuvottelukunnan toimikaudesta, kokoonpanosta ja tarkemmista tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Siviilipalveluskeskus

Siviilipalveluskeskuksena voi toimia valtion tai kunnan viranomainen.

Siviilipalveluskeskuksen tehtävät ovat:

1) siviilipalvelusvelvollisten palvelukseen määrääminen;

2) siviilipalvelusvelvollisten kouluttaminen;

3) siviilipalvelusvelvollisten valvonta;

4) passilain (671/2006) 8 §:ssä tarkoitetun siviilipalvelustodistuksen antaminen siviilipalvelusvelvollisille ennen siviilipalveluksen alkamista;

5) siviilipalvelusvelvollisten majoituskustannusten korvaamisen toimeenpano;

6) siviilipalveluksen muu käytännön toimeenpano.

Siviilipalveluskeskuksena toimii Lapinjärven koulutuskeskus viranomaisasemassa työ- ja elinkeinoministeriön alaisuudessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö korvaa siviilipalveluskeskukselle sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset sopimuksen mukaan.

8 §

Siviilipalveluspaikat

Siviilipalveluspaikan tehtävänä on siviilipalvelusvelvollisen palvelustehtävien määrääminen, palvelustehtäviin liittyvän perheyttäjäjärjestämisen ja siviilipalvelusvelvollisen ylläpito, palvelukseen liittyvä valvonta ja rekisteritietojen ylläpitäminen palveluksen aikana. Lisäksi siviilipalveluspaikan on pyydettäessä annettava palveluksessaan olevalle siviilipalvelusvelvolliselle passin hakemista varten passilain 8 §:ssä tarkoitettu siviilipalvelustodistus.

Siviilipalveluspaikkana voi toimia siviilipalveluskeskus tai sen hyväksymä:

- 1) valtion viranomainen tai liikelaitos, valtion itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai julkisoikeudellinen yhdistys;
- 2) kunnan viranomainen;
- 3) uskonnonvapauslain (453/2003) 2 §:ssä tarkoitettu uskonnollinen yhdyskunta tai sen seurakunta;
- 4) yleishyödyllistä toimintaa harjoittava yksityisoikeudellinen yhteisö, yhdistys tai säätiö.

Siviilipalveluspaikkana ei voi kuitenkaan toimia:

- 1) puolerekisteriin merkitty puolue;
- 2) työmarkkinajärjestö;
- 3) yhteisö, jonka pääasiallisena tarkoituksena on voiton tai muun välittömän taloudellisen ansion hankkiminen yhteisölle tai sen toimintaan osallisille.

Siviilipalvelusasioita käsittelevä siviilipalveluskeskuksen ja siviilipalveluspaikan henkilöstö toimivat tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan virkavastuulla.

9 §

Siviilipalveluspaikkahakemuksen käsittely ja siviilipalveluspaikkaoikeuden peruuttaminen

Siviilipalveluskeskus päättää siviilipalve-

luspaikan hyväksymisestä hakemuksesta. Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja siihen tulee sisältyä tarpeelliset tiedot hakijan edellytyksistä selviytyä siviilipalveluspaikalta edellytettävistä taloudellisista ja hallinnollisista velvoitteista. Hakemukseen ja sen hyväksymistä koskevaan päätökseen on sisällytettävä myös tieto 45 §:ssä tarkoitettua siviilipalvelusvelvollisten valvonnasta vastaavasta henkilöstä.

Siviilipalveluskeskuksen on pyydettävä siviilipalveluspaikkahakemuksesta pääesikunnan lausunto ennen 8 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua uskonnollisen yhdyskunnan ja saman momentin 4 kohdassa tarkoitettua yhteisön hakemuksen ratkaisemista.

Jos siviilipalveluspaikka olennaisesti laiminlyö 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuja velvoitteensa, siviilipalveluskeskus voi siviilipalveluspaikkaa kuultuaan peruuttaa siltä oikeuden toimia siviilipalveluspaikkana. Peruuttamispäätös on tehtävä kirjallisesti. Päätös ei estä uuden siviilipalveluspaikkahakemuksen tekemistä.

10 §

Siviilipalvelusvelvollisten sijoitusvelvollisuus

Ilman siviilipalveluspaikkaa jäävien siviilipalvelusvelvollisten määrän ylittäessä siviilipalveluskeskuksen majoitus- ja työhönsijoitusresurssit valtioneuvoston on määrättävä viipymättä työ- ja elinkeinoministeriön esittelystä eri ministeriöiden hallinnonaloille siviilipalvelukseen sijoitettavien siviilipalvelusvelvollisten vähimmäislukumäärä.

11 §

Tarkemmat säännökset

Siviilipalveluspaikkahakemuksen käsittelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Siviilipalveluskeskuksen henkilökunnasta ja henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 luku

Siviilipalvelusvelvollisuuden alkaminen ja siviilipalveluspaikan määräytyminen

12 §

Siviilipalvelukseen hakeminen

Asevelvollinen voi hakea siviilipalvelukseen ennen asevelvollisuuslain mukaista palvelusta, sen aikana tai sen jälkeen. Hakemusta ei saa tehdä ennen kutsuntoja.

Hakemus siviilipalvelukseen on toimitettava kutsunnassa kutsuntalautakunnalle, asevelvollisen ollessa palveluksessa joukko-osaston komentajalle ja muulloin siviilipalveluskeskukselle tai puolustusvoimien aluetoimistolle. Hakemus on tehtävä työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamalle lomakkeelle, ja siinä on annettava vakuutus 1 §:ssä tarkoitetuista vakaumukseen perustuvista syistä. Hakemus on allekirjoitettava.

Ulkomailla pysyvästi asuva asevelvollinen voi toimittaa siviilipalvelushakemuksensa myös Suomen suurlähetystöön, muuhun diplomaattiseen edustustoon tai konsulaattiin. Hakemuksesta on sitä vastaanotettaessa tarkistettava 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuja yhteystiedot, jonka jälkeen se on viipymättä toimitettava puolustusvoimien aluetoimistolle.

13 §

Siviilipalvelushakemuksen käsittely

Siviilipalvelushakemus on käsiteltävä viipymättä. Kutsuntalautakunnan tai puolustusvoimien aluetoimiston on hyväksyttävä hakemus, jos se täyttää 12 §:ssä asetetut vaatimukset. Joukko-osaston komentajan ja siviilipalveluskeskuksen on toimitettava saapunut hakemus hyväksymistä varten puolustusvoimien aluetoimistolle. Kutsuntalautakunnan ja puolustusvoimien aluetoimiston on viipymättä ilmoitettava siviilipalveluskeskukselle siviilipalvelushakemuksen hyväksymisestä.

Hakija on hakemuksen hyväksymisen jälkeen siviilipalvelusvelvollinen ja vapautettu asevelvollisuuslaissa tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa tarkoitettua palveluksen suorittamisesta.

Asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisen palveluksen suorittaneen siviilipalvelusvelvollisen asemasta 64 §:ssä tarkoitetun ylimääräistä palvelusta koskevan päätöksen ja 65 §:ssä tarkoitetun liikekannallepanon aikana säädetään 18, 64 ja 65 §:ssä.

14 §

Siviilipalvelukseen määrääminen

Siviilipalveluskeskus määrää siviilipalvelusvelvollisen aloittamaan palveluksensa siviilipalvelushakemuksen hyväksymisvuoden tai kahden sitä seuraavan kalenterivuoden kuluessa, jollei siviilipalvelusvelvolliselle myönnetä lykkäystä.

Palveluksen alkamista koskeva määräys tulee antaa todisteellisesti tiedoksi siviilipalvelusvelvolliselle viimeistään kaksi kuukautta ennen palveluksen alkua. Määräys voidaan antaa tiedoksi myös lyhyemmässä ajassa sen kalenterivuoden alusta, jona siviilipalvelusvelvollinen täyttää 29 vuotta, tai muulloinkin hänen suostumuksellaan.

Ulkomailla oleskelevalle palveluksen alkamista koskeva määräys voidaan lähettää asianomaiseen Suomen suurlähetystöön, muuhun diplomaattiseen edustustoon tai konsulaattiin siviilipalvelusvelvolliselle toimitettavaksi.

Siviilipalveluskeskuksen on tarvittaessa pyydettävä poliisilta virka-apua siviilipalvelusvelvollisen etsimiseksi ja määräyksen toittamiseksi hänelle.

Laillisen esteen takia määräaikana siviilipalvelukseen saapumatta jääneen on aloitettava palveluksensa heti esteen lakattua, jollei siviilipalveluskeskus ole määrännyt häntä palvelukseen muuna ajankohtana.

15 §

Siviilipalveluspaikan määrääminen

Siviilipalveluskeskus määrää siviilipalveluspaikan, jossa siviilipalvelusvelvollinen suorittaa työpalvelun. Ennen työpalvelumääräyksen antamista siviilipalvelusvelvollista ja siviilipalveluspaikkaa on kuultava. Siviilipalvelusvelvollinen voidaan määrätä työpalve-

luun 8 §:n 2 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun siviilipalveluspaikkaan ainoastaan hänen antamansa nimenomaisen suostumuksen perusteella.

Siviilipalvelusvelvollisen vakaumus ja äidinkieli on otettava huomioon siviilipalveluspaikkaa määrättäessä. Suomen- tai ruotsinkielisellä siviilipalvelusvelvollisella on oikeus suorittaa siviilipalveluksensa äidinkielellään.

Siviilipalvelusvelvollinen ei saa palvelusaikana olla palveluspaikkaansa työ- tai virkasuhteessa eikä tehdä siviilipalveluspaikalle siviilipalvelukseen kuuluvien työtehtävien ulkopuolista, vastikkeellista työtä. Siviilipalveluspaikka ei saa palvelusaikana maksaa siviilipalvelusvelvolliselle siviilipalvelustehtävistä tai työtehtävistä johtuvaa palkkaa, palkkiota tai muuta vastiketta.

16 §

Siviilipalveluspaikan siirto palveluksen aikana

Siviilipalveluskeskus päättää siviilipalvelusvelvollisen tai siviilipalveluspaikan hakemuksesta siviilipalvelusvelvollisen siirrosta toiseen siviilipalveluspaikkaan palveluksen aikana. Siirtohakemus on tehtävä kirjallisesti, ja siitä tulee ilmetä siirron peruste ja uutta siviilipalveluspaikkaa koskevat toivomukset.

Siviilipalveluskeskus voi palveluksen asianmukaisen suorittamisen turvaamiseksi tai merkittävän yleisen edun niin vaatiessa päättää siviilipalveluspaikan siirrosta myös omasta aloitteestaan.

Ennen siirtoa koskevaa päätöstä siviilipalveluskeskuksen on kuultava siviilipalvelusvelvollista, hänen nykyistä siviilipalveluspaikkaansa ja uutta siviilipalveluspaikkaa. Kuulemisveloitteesta voidaan kuitenkin poiketa, jos siirtotarve on kiireellinen ja perustuu 2 momentissa tarkoitettuun merkittävään yleiseen etuun.

17 §

Siviilipalvelusvelvollisen tiedonantovelvollisuus

Siviilipalvelusvelvollisen tulee huolehtia

siitä, että hänen asuinpaikkansa, osoitteensa ja muut yhteystietonsa sekä palveluskelpoisuuteensa vaikuttavat seikat ovat siviilipalveluskeskuksen tiedossa.

Siviilipalvelusvelvollisen on annettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot siviilipalveluskeskukselle tämän niitä tiedustellessa sekä vastattava siviilipalveluskeskuksen toimittamaan kirjalliseen kyselyyn 14 päivän kuluessa päivästä, jona hän on saanut kyselystä tiedon.

4 luku

Siviilipalvelushakemuksen käsittely erityisolissa

18 §

Siviilipalvelukseen hakeminen erityisolissa

Jos asevelvollinen jättää siviilipalvelushakemuksen sen jälkeen, kun tasavallan presidentti on antanut asevelvollisuuslain 83 §:ssä tarkoitettua päätöksen ylimääräisestä palveluksesta taikka päätöksen puolustusvoimien osittaisesta tai yleisestä liikekannallepanosta, hakemus toimitetaan välittömästi tämän lain 19 §:ssä tarkoitettua asevelvollisten vakaumuskentutkintalautakunnan ratkaistavaksi.

Asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisen palveluksen suorittanut asevelvollinen, joka on hyväksytty siviilipalvelukseen, mutta joka ei ole ennen 1 momentissa tarkoitettua ylimääräistä palvelusta taikka puolustusvoimien osittaista tai yleistä liikekannallepanon alkamista koskevan päätöksen antamista aloittanut täydennyspalvelusta taikka jonka hakemus siviilipalvelukseen on ratkaisemattomana vireillä ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen antamista, on velvollinen vakaumuskentutkintalautakunnan pyynnöstä antamaan selvityksen vakaumuksestaan.

Asevelvollisen vakaumuskentutkintalautakunnalle antama selvitys vakaumuksesta käsitellään 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa uutena siviilipalvelushakemuksena niiden asevelvollisten osalta, jotka on jo hyväksytty siviilipalvelukseen. Vakaumuskentutkintalautakunnan antama päätös poistaa samalla asevelvolliselle aiemmin annettun

siviilipalvelushakemusta koskevan päätöksen.

19 §

Asevelvollisten vakaumuksentutkintalautakunta

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimii asevelvollisuuslain 83 ja 86 §:ssä tarkoitetun ylimääräistä palvelusta koskevan päätöksen tai liikekannallepanon aikana yksi tai useampi vakaumuksentutkintalautakunta.

Lautakunnan tehtävänä on suorittaa vakaumuksen tutkinta sekä käsitellä ja ratkaista 18 §:ssä tarkoitetut siviilipalvelushakemukset.

20 §

Lautakunnan asettaminen ja jäsenten kelpoisuusvaatimukset

Valtioneuvosto nimittää lautakunnan välittömästi tasavallan presidentin annettua asevelvollisuuslain 83 §:ssä tarkoitetun päätöksen ylimääräisestä palveluksesta taikka päätöksen puolustusvoimien osittaisesta tai yleisestä liikekannallepanosta. Nimityspäätös tehdään toistaiseksi. Nimityspäätös raukeaa ylimääräisestä palveluksesta annetun päätöksen lakattua olemasta voimassa tai liikekannallepanotilanteen päätyttyä.

Lautakunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtajana toimiva lakimiesjäsen, vähintään majurin arvoinen asevelvollisuusasioihin ja kokonaisuun puolustukseen perehtynyt sotilasjäsen, siviilipalvelusasioihin perehtynyt jäsen, psykiatrian erikoiskoulutuksen saanut lääkärijäsen, uskonnollisiin ja eettisiin vakaumuksiin perehtynyt ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut jäsen sekä esittelijänä toimiva lakimiessihteeri. Puheenjohtajaa lukuun ottamatta jäsenille tulee määrätä henkilökohtaiset varajäsenet.

Lautakunnassa tulee olla puolustushallinnon, siviilipalvelusviranomaisen ja oikeushallinnon edustus. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajana toimivan lakimiesjäsenen tulee olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittaneita ja tuomarin tehtäviin perehtyneitä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajana

toimivan lakimiesjäsenen sekä lakimiessihteerin tulee edustaa asevelvollisuus- ja siviilipalvelusviranomaisista riippumatonta tahoa. Lautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, lakimiessihteeri ja vähintään puolet muista jäsenistä on paikalla. Läsnä olevien jäsenten enemmistö ei saa olla siviilipalvelusviranomaisen ja puolustushallinnon edustajia.

Lautakunnan jäsenet toimivat tuomarin vastuulla. Lautakunnan puheenjohtajalla, varapuheenjohtajalla ja jäsenillä on näissä tehtävissään tuomariin verrattava virassapysymisoikeus.

21 §

Siviilipalvelushakemuksen käsittely lautakunnassa

Siviilipalvelushakemus on käsiteltävä viivytyksettä. Lautakunnan on hyväksyttävä siviilipalvelushakemus, mikäli hakija osoittaa vakaumuksensa luonteeltaan pysyväksi ja todelliseksi ja, että vakaumus estää suorittamasta asevelvollisuuslaisissa säädettyä palvelusta. Hakija voidaan hakemuksen käsittelyn ajaksi siirtää aseettomiin tai siviilipalvelustehtäviin.

Hakemukset käsitellään lautakunnan istunnossa esittelystä. Istunnon puheenjohtajana toimii lautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Esittelijänä toimii lakimiessihteeri.

Lautakunnan päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmistö kannattaa. Äänten mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt.

Lautakunnan päätös annetaan välittömästi todisteellisesti tiedoksi hakijalle ja tiedoksi puolustusvoimien aluetoimistolle sekä siviilipalveluskeskukselle. Uuden siviilipalvelushakemuksen jättäminen ei estä päätöksen täytäntöönpanoa.

Muutoksenhausta lautakunnan antamaan päätökseen säädetään 98 §:ssä.

22 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä vakaumuksentut-

kintalautakunnan organisaatiosta, henkilöstöstä, asioiden käsittelystä ja toiminnasta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Palveluskelpoisuus, vapauttaminen ja lykkäys siviilipalveluksen suorittamisesta

23 §

Palveluskelpoisuus

Siviilipalvelukseen voidaan määrätä vain palveluskelpoinen siviilipalvelusvelvollinen. Päätöksen palveluskelpoisuudesta ja sen muutoksesta tekee siviilipalveluskeskus.

Palveluskelpoisuudella tarkoitetaan, että siviilipalvelusvelvollinen suoriutuu tai hänen voidaan olettaa suoriutuvan siviilipalveluksesta. Lisäksi edellytetään, että siviilipalvelusvelvollinen ei palvelusta suorittaessaan vaaranna omaa tai muiden palvelusturvallisuutta tai työturvallisuutta.

Palveluskelpoisuus määritellään niiden tietojen perusteella, jotka siviilipalvelusvelvollisesta, hänen terveydentilastaan sekä hänen fyysisestä ja henkisestä suorituskyvystään saadaan:

- 1) terveydenhuollon ammattihenkilön tarkastuksessa;
- 2) siviilipalvelusvelvolliselta itseltään; tai
- 3) 93 §:ssä tarkoitetuilta tahoilta.

Terveydentilan arvioinnissa ja palveluskelpoisuuden määrittelyssä on pyrittävä yhdenmukaiseen käytäntöön asevelvollisuuslain mukaista palvelusta suorittavien kanssa.

24 §

Terveystarkastus

Siviilipalveluskeskus tai siviilipalveluspaikka voi palveluksen aikana määrätä siviilipalvelusvelvollisen hänen terveydentilansa toteamiseksi osoittamansa lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tarkastukseen tai tutkimukseen, jos se on tarpeen palvelustehtävien hoitamisen edellytysten selvittämiseksi tai palveluskelpoisuuden määrittämiseksi. Siviilipalveluskeskus voi antaa siviilipalvelusvelvolliselle vastaavan määräyksen

jo ennen palvelukseen määräämistä tai palveluksen aloittamista.

Siviilipalveluskeskuksen on tarkistettava siviilipalvelusvelvollisen terveydentila ja palveluskelpoisuus kolmen viikon kuluessa palveluksen alkamisesta. Siviilipalveluskeskuksen tai siviilipalveluspaikan on lisäksi tarvittaessa tarkistettava siviilipalvelusvelvollisen terveydentila palveluksen aikana ja sen päättyessä. Täydennyspalveluksen, ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikaisen palveluksen aikana siviilipalveluskeskus tarkistaa siviilipalvelusvelvollisen terveydentilan ainoastaan tarvittaessa.

25 §

Huumausaineen käyttöä selvittävä tutkimus

Edellä 24 §:ssä tarkoitettussa tutkimuksessa siviilipalvelusvelvolliselta voidaan tämän suostumuksella selvittää myös huumausainelain (1289/1993) 2 §:ssä tarkoitettua huumausaineen käyttöä.

Siviilipalveluskeskus tai siviilipalveluspaikka voi velvoittaa siviilipalvelusvelvollisen palveluksensa aikana esittämään yksityisyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 6 §:ssä tarkoitettua huumausainetestiä koskevan todistuksen, jos on perusteltua aihetta epäillä, että siviilipalvelusvelvollinen on huumausaineiden vaikutuksen alaisena palveluksessa tai että hänellä on riippuvuus huumausaineista. Edellytyksenä on lisäksi, että testaaminen on välttämätöntä siviilipalvelusvelvollisen palveluskelpoisuuden selvittämiseksi ja hän toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagoitakykyä ja jossa tehtävien suorittaminen huumausaineiden vaikutuksen alaisena tai huumausaineista riippuvaisena voi:

- 1) vaarantaa siviilipalvelusvelvollisen itsensä tai toisen henkeä, terveyttä, palvelusturvallisuutta tai työturvallisuutta;
- 2) vaarantaa maanpuolustusta tai valtion turvallisuutta;
- 3) vaarantaa liikenneturvallisuutta;
- 4) lisätä merkittävien ympäristövahinkojen riskiä;
- 5) vaarantaa palvelustehtävissä saatujen tietojen suojaa, käytettävyyttä, eheyttä tai laa-

tua ja siten aiheuttaa haittaa tai vahinkoa salassapitosäännösten suojaamille yleisille eduille tai vaarantaa rekisteröityjen yksityisyyden suojaa tai oikeuksia; taikka

6) vaarantaa liike- tai ammattisalaisuutta taikka aiheuttaa työnantajalle tai tämän asiakkaalle vähäistä suurempaa taloudellista vahinkoa, jos liike- tai ammattisalaisuuden vaarantamista taikka taloudellisen riskin syntymistä ei voida muiden keinojen avulla estää.

Siviilipalvelusvelvollinen voidaan velvoittaa esittämään 2 momentissa tarkoitettu todistus myös, jos hän hoitaa tehtäviä, joihin pysyväisluonteisesti ja olennaisesti kuuluu ilman muiden henkilöiden läsnäoloa tapahtuvaa alaikäisen kasvatusta, opetusta, hoitoa tai muuta huolenpitoa taikka muuta työskentelyä henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa.

Huumausainetestiin ja sitä koskevaan todistukseen sovelletaan työterveyshuoltolain (1383/2001) 19 §:ää.

Siviilipalveluskeskus tai siviilipalveluspaikka vastaavat huumausaineen käyttöä selvittävän tutkimuksen teettämisestä ja siitä aiheutuvista kustannuksista.

Jos siviilipalvelusvelvollinen kieltäytyy esittämästä 2 momentissa tarkoitettua todistusta huumausainetestistä ja siviilipalveluspaikalla on perusteltu syy epäillä, että siviilipalvelusvelvollisella on riippuvuus huumausaineista tai että hän suorittaa palvelusta huumausaineiden vaikutuksen alaisena, palveluskelpoisuus on välittömästi arvioitava 24 §:ssä tarkoitettussa terveystarkastuksessa saatavan muun selvityksen perusteella.

26 §

Vapauttaminen palveluskelpoisuuden puuttamisen perusteella

Siviilipalveluskeskus voi vapauttaa siviilipalveluksen suorittamisesta rauhan aikana kokonaan tai määräajaksi siviilipalvelusvelvollisen, joka ei ole palveluskelpoinen.

Palveluskelpoisuuden tilapäisen puuttumisen takia siviilipalvelusvelvollinen vapautetaan palveluksesta määräajaksi. Tällöin siviilipalveluskeskus määrää siviilipalvelusvelvollisen myöhemmin toimitettavaan terveystarkastukseen. Vapautus määräajaksi voidaan

antaa yhden tai useamman kerran enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Jos palvelusvelvollinen on 2 momentin perusteella määrätty uudelleen tarkastettavaksi ja häntä ei ole terveystarkastuksissa kertaakaan todettu palveluskelpoiseksi, hänet vapautetaan palveluksesta rauhan aikana viimeistään sinä vuonna, jona hän täyttää 25 vuotta. Vapauttamisen edellytyksenä on lisäksi, että asianomainen on osallistunut hänelle määrättyihin lääkärintarkastuksiin.

27 §

Vapauttaminen toisessa valtiossa suoritettun palveluksen perusteella

Siviilipalveluskeskus voi siviilipalvelusvelvollisen kirjallisen hakemuksen perusteella vapauttaa rauhan aikana kokonaan tai osittain siviilipalveluksen suorittamisesta siviilipalvelusvelvollisen Suomen kansalaisen, jolla on tai on ollut myös toisen valtion kansalaisuus ja joka on suorittanut sanotussa valtiossa asevelvollisen rauhanaikaiseen palvelusvelvollisuuteen kuuluvaa palvelusta vähintään neljä kuukautta.

28 §

Vapauttaminen toisen valtion kansalaisuuden perusteella

Siviilipalveluskeskus voi siviilipalvelusvelvollisen kirjallisen hakemuksen perusteella vapauttaa rauhan aikana siviilipalveluksen suorittamisesta siviilipalvelusvelvollisen Suomen kansalaisen, jolla on myös toisen valtion kansalaisuus. Vapauttamisen edellytyksenä on, että asianomaisen asuinpaikka ei ole Suomessa, ja hän osoittaa, että hänen tosiasialliset siteensä perheen, opiskelun, toimeentulon taikka muiden henkilökohtaisten asioiden osalta ovat muualle kuin Suomeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan peruuttaa ja asianomainen voidaan määrätä siviilipalvelukseen, jos vapauttamisen edellytyksissä on tapahtunut olennainen muutos sen vuoksi, että siviilipalvelusvelvollinen on ennen sen vuoden loppua, jona hän täyttää 30 vuotta, muuttanut asumaan Suomeen.

29 §

Ulkomailla asuvan toisen valtion kansalaisen palvelukseen määrääminen

Siviilipalveluskeskuksen tulee jättää palvelukseen määräämättä siviilipalvelusvelvollinen, jolla on myös toisen valtion kansalaisuus ja jonka asuinpaikka on viimeiset seitsemän vuotta ollut muualla kuin Suomessa.

Siviilipalveluskeskus voi 1 momentin estämättä kuitenkin määrätä palvelukseen siviilipalvelusvelvollisen, joka muuttaa Suomeen ennen kuin hän täyttää 30 vuotta.

30 §

Toisen valtion kansalaisuuteen vetoaminen

Siviilipalvelusvelvollinen, joka vetoaa toisen valtion kansalaisuuteen tai kansainväliseen sopimukseen, on velvollinen toimittamaan siviilipalveluskeskukselle selvityksen kansalaisuuksistaan ja siviilipalvelusvelvollisuuden suorittamisesta muussa valtiossa.

Siviilipalvelusvelvollisuuden suorittamisesta määrätään lisäksi Suomea velvoittavissa kansainvälisissä sopimuksissa.

31 §

Lykkäyksen hakeminen

Siviilipalveluskeskus voi antaa siviilipalveluksen suorittamisesta lykkäystä enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan, jos lykkäys on katsottava erittäin tarpeelliseksi:

- 1) ammattiin valmistumisen vuoksi;
- 2) opiskelun vuoksi;
- 3) taloudellisten asioiden järjestämisen vuoksi; tai
- 4) muun erityisen henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Lykkäyshakemus on tehtävä siviilipalveluskeskukselle kirjallisesti. Hakemuksessa tulee esittää selvitys lykkäyksen perusteesta sekä ilmoittaa aika, jolle lykkäystä haetaan.

Kansanedustajana toimivalle, valtioneuvoston jäsenelle ja Euroopan parlamentin jäsenelle on tämän kirjallisen ilmoituksen perusteella annettava lykkäystä, jos se on tarpeen kyseisen tehtävän hoitamista varten. Siviilipalvelus on kuitenkin aloitettava viimeis-

tään sinä vuonna, jona siviilipalvelusvelvollinen täyttää 29 vuotta. Ilmoitus on toimitettava siviilipalveluskeskukselle ja siihen on liitettävä selvitys tehtävästä.

Lykkäystä voi hakea myös siviilipalveluksen aikana.

32 §

Lykkäyspäätös

Lykkäyspäätöksessä on mainittava lykkäyksen alkamis- ja päättymispäivä.

Lykkäystä ei saa antaa pidemmäksi ajaksi kuin sen kalenterivuoden loppuun, jona siviilipalvelusvelvollinen täyttää 28 vuotta. Lykkäyshakemus on käsiteltävä kiireellisesti.

33 §

Lykkäyksen keskeyttäminen

Siviilipalvelusvelvollisen on haettava lykkäyksen keskeyttämistä siviilipalveluskeskukselta kirjallisesti.

Siviilipalveluskeskus voi arvioida terveydellisen syyn takia määräajaksi palveluksen suorittamisesta vapautetun palveluskelpoisuuden jo ennen määräajan päättymistä, jos siviilipalvelusvelvollinen pyytää lykkäyksen keskeyttämistä ja toimittaa siviilipalveluskeskukseen palveluskelpoisuuden arviointia varten lääkärintodistuksen.

34 §

Palveluksen aloittamisvelvollisuus

Siviilipalveluksesta vapauttamista tai siviilipalveluksen lykkäystä koskevan hakemuksen tekeminen tai niitä koskevasta päätöksestä valittaminen ei ole laillinen este palvelukseen saapumiselle.

Siviilipalveluskeskuksen tulee määrätä siviilipalvelusvelvollinen aloittamaan palveluksensa mahdollisimman pian lykkäyksen päätyttyä. Määräajaksi palveluksen suorittamisesta vapautettu on määrättävä aloittamaan palvelus mahdollisimman pian palveluskelpoiseksi tulon jälkeen.

6 luku

Siviilipalveluksen suorittaminen ja siviilipalveluksen päättymisen

35 §

Siviilipalvelusvelvollisten oikeuksien rajoittaminen

Siviilipalvelusvelvollisen oikeuksia ei saa tämän lain nojalla rajoittaa enempää kuin palvelusvelvollisuuden suorittaminen sekä siviilipalvelusvelvollisten ja muiden henkilöiden turvallisuus välttämättä vaativat.

36 §

Vakaumuksen suoja

Siviilipalvelus on järjestettävä siten, etteivät palvelustehtävät ole ristiriidassa siviilipalvelusvelvollisen vakaumuksen kanssa. Jos siviilipalvelusvelvollinen ilmoittaa siviilipalveluspaikan tai palvelustehtävien olevan vastoin hänen vakaumustaan, siviilipalveluskeskus voi määrätä hänet toiseen siviilipalveluspaikkaan tai siviilipalveluspaikka voi määrätä hänet toisiin tehtäviin.

37 §

Syrjintäkielto

Siviilipalvelusta täytäntöönpannassa keuhkoihin ei saa ilman hyväksyttävää syytä asettaa eri asemaan iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

38 §

Siviilipalvelusvelvollisen velvollisuudet

Siviilipalvelusvelvollisen tulee suorittaa tunnollisesti hänelle tämän lain nojalla määrätty palvelustehtävät siviilipalveluspaikan osoittamassa työpisteessä sekä noudattaa siviilipalveluskeskuksen ja siviilipalveluspaikan lain mukaan antamia työnjohdollisia määräyksiä.

39 §

Siviilipalvelusvelvollisen työ- ja vapaa-aika sekä työturvallisuus

Siviilipalvelusvelvollisen on noudatettava siviilipalveluspaikan hänelle määräämää työaikaa. Säännöllinen työaika on vähintään 36 viikkotuntia ja enintään 40 viikkotuntia.

Siviilipalvelusvelvollisen tekemään työhön sovelletaan työturvallisuuslakia (738/2002). Siviilipalvelukseen sovelletaan työterveyshuoltolakia, jos tässä laissa ei toisin säädetä.

Siviilipalvelusvelvollisella on oikeus lepoa ja virkistystä varten tarpeelliseen riittävään vapaa-aikaan.

40 §

Lomat

Siviilipalvelusvelvollisella on oikeus ilman erikseen esitettävää syytä myönnettävään 18 päivän henkilökohtaiseen lomaan ja oman lapsen syntymän yhteydessä pidettävään 12 päivän isyysvapaaseen. Jos siviilipalvelusvelvollinen on palvelusaikana erityisesti kunnostautunut, hänelle voidaan myöntää kuntoisuuslomaa yhteensä enintään 20 päivää. Siviilipalvelusta suorittavan naisen raskauden, synnytyksen ja äitiyden perusteella annettavat lomat määräytyvät vastaavasti kuin naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa säädetään.

Siviilipalvelusvelvolliselle voidaan lisäksi antaa painavista henkilökohtaisista syistä lomaa yhteensä enintään 180 päivää.

Siviilipalveluspaikka päättää loman antamisesta ja loman ajankohdasta. Edellä 2 momentissa tarkoitettujen lomien myöntää kuitenkin siviilipalveluspaikan 45 §:ssä tarkoitettu vastuuhenkilö.

41 §

Siviilipalveluksen suorittaminen ulkomailla

Siviilipalvelus suoritetaan Suomessa lukuun ottamatta mahdollisia lyhyehköjä komennusmatkoja ulkomaille.

Siviilipalveluspaikka voi siviilipalvelusvelvollisen suostumuksen perusteella määrätä hänet korkeintaan 14 vuorokauden ulkomaan komennusmatkalle.

Siviilipalveluskeskus voi siviilipalveluspaikan hakemuksesta ja palvelusvelvollisen suostumuksella määrätä hänet korkeintaan 2 kuukauden ulkomaan komennusmatkalle, jos siihen on työ- tai koulutustehtävään liittyvä erityinen syy. Hakemus on tehtävä siviilipalveluskeskukselle kirjallisesti ja siinä tulee esittää palvelusvelvollisen kirjallinen suostumus sekä selvitys siviilipalvelusvelvollisen työtehtävistä, palvelusolosuhteista ja palvelusturvallisuudesta.

Ulkomailla suoritettavan palveluksen matkakustannuksista ja ylläpidosta vastaa siviilipalveluspaikka.

42 §

Palvelustehtävistä vapauttaminen

Siviilipalveluspaikka voi myöntää siviilipalvelusvelvolliselle vapautuksen palvelustehtävien suorittamisesta ja oikeuden lyhytaikaisesti poistua siviilipalveluspaikasta seuraavilla perusteilla:

- 1) sairaudesta tai vammasta toipuminen;
- 2) lähimaisen kuolema tai äkillinen vakava sairaus; taikka
- 3) muu henkilökohtainen pakottava syy.

43 §

Palvelusajan laskeminen

Siviilipalvelusvelvollisen palvelusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin siviilipalvelusvelvollinen saapuu palvelukseen. Palvelusaikaan lasketaan palveluksen aloittamispäivä ja kotiuttamispäivä.

Palvelusaikaan ei lasketa päiviä, jotka siviilipalvelusvelvollinen on:

- 1) luvattomasti poissa palveluksesta;
- 2) 40 §:n 2 momentissa tarkoitetulla henkilökohtaisista syistä annetulla lomalla;
- 3) tahallisesti itse aiheuttamansa vamman tai sairauden vuoksi palvelukseen kykenemätön;
- 4) rikoksesta epäiltynä pidätettynä tai vangittuna.

44 §

Kotiuttaminen

Siviilipalveluspaikan on kotiutettava siviilipalvelusvelvollinen, kun:

1) hän on kokonaan suorittanut tämän lain mukaisen palveluksensa;

2) hän on täyttänyt 30 vuotta ja hänen palvelusvelvollisuutensa on päättynyt tämän lain 5 §:n 2 momentin perusteella;

3) hänet on 26—28 §:n perusteella vapautettu siviilipalveluksen suorittamisesta;

4) hän on menettänyt Suomen kansalaisuuden;

5) hänelle on palvelusaikana myönnetty lykkäystä;

6) häntä vastaan on tehty rikosilmoitus siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tai siviilipalvelusrikoksesta; tai

7) hänelle muusta kuin siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tai siviilipalvelusrikoksesta tuomittu vankeusrangaistuksen täytäntöönpano alkaa.

Siviilipalveluskeskus voi harkintansa mukaan kotiuttaa siviilipalvelusvelvollisen, jos:

1) hän on lääkärinlausunnon mukaan pitkään ajan palvelukseen kykenemätön; taikka

2) hän on tehnyt siviilipalveluspaikkaan, sen henkilökuntaan, asiakkaaseen tai omaisuuteen kohdistuvan vakavan rikoksen tai käyttäytyy tavalla, joka osoittaa, että hän vakavasti vaarantaa palvelusturvallisuutta tai työturvallisuutta.

Ennen 2 momentissa tarkoitetun perusteen mukaista kotiuttamista siviilipalveluskeskuksen on kuultava siviilipalvelusvelvollista ja siviilipalveluspaikkaa.

Siviilipalveluspaikan tai siviilipalveluskeskuksen on annettava siviilipalvelusvelvolliselle kotiuttamispäätös, josta ilmenee suoritettu palvelusaika ja kotiuttamisperuste.

45 §

Siviilipalvelusvelvollisten valvonta ja palvelustehtävien määrääminen

Siviilipalveluspaikalla on oltava siviilipalvelusvelvollisten valvonnasta vastaava vastuuhenkilö. Siviilipalveluspaikka on velvollinen välittömästi ilmoittamaan siviilipalveluskeskukselle, jos vastuuhenkilö vaihtuu sekä uuden vastuuhenkilön yhteystiedot.

Palvelustehtävien määrääminen ja työpalveluun liittyvän perehdyttämisen järjestäminen kuuluu 1 momentissa tarkoitetulle vas-

tuuhenkilölle tai hänen määräämälleen siviilipalveluspaikan palveluksessa olevalle muulle henkilölle.

7 luku

Siviilipalvelusvelvollisen ylläpito ja etuudet

46 §

Siviilipalvelusvelvollisen ylläpito

Siviilipalvelusvelvollisella on palvelusajana oikeus maksuttomaan majoitukseen, ruokailuun, palvelustehtävien edellyttämään erityisvaatetukseen ja -varusteisiin, terveydenhuoltoon samoin kuin päivärahaan sekä maksuttomiin palvelusmatkoihin ja lomamatkoihin.

Valtio vastaa siviilipalvelusvelvollisen maksuttomista matkoista aiheutuvista kustannuksista. Siviilipalveluspaikka vastaa muista peruskoulutuksessa tai työpalvelussa olevalle siviilipalvelusvelvolliselle kuuluvista ylläpitokustannuksista ja etuuksista.

Täydennyspalveluksessa, ylimääräisessä palveluksessa tai liikekannallepanon aikaisessa palveluksessa olevan siviilipalvelusvelvollisen ylläpidosta vastaa kaikilta osin valtio.

47 §

Majoituskustannukset

Siviilipalveluspaikka osoittaa kirjallisesti siviilipalvelusvelvolliselle majoituksen työpalvelun alkaessa. Valtio korvaa siviilipalveluspaikalle siviilipalvelusvelvollisen kuukausittaiset majoituskustannukset osoitetun majoituksen sijaintipaikkakunnan mukaan seuraavasti:

I kuntaryhmä: Espoo, Helsinki, Kauniaisten ja Vantaa enintään 250 euroa;

II kuntaryhmä: Muut kunnat enintään 150 euroa.

Majoituskustannukset korvataan enintään toteutuneiden asumiskustannusten mukaisesti. Korvattavia majoituskustannuksia ovat vuokra, muu vastike tai niihin rinnastettava muu sopimukseen perustuva kiinteän suuruisen kuukausittainen asumismeno, ei kuiten-

kaan rahoitusvastike tai asuntolainan pääomalyhennys. Korvausta ei makseta siviilipalveluskeskukselle.

Jos siviilipalvelusvelvollinen osoitetaan majoittumaan siviilipalvelusvelvollisen vanhempien omistamaan tai vuokraamaan asuntoon, on korvattavien majoituskustannusten määrä enintään 100 euroa kuukaudessa.

Siviilipalveluspaikan on laskutettava maksetut majoituskustannukset siviilipalveluskeskukselta takautuvasti viimeistään sen kalenterivuoden päättyessä, johon majoituskustannukset kohdistuvat. Siviilipalveluspaikan on esitettävä maksamistaan majoituskustannuksista luotettava selvitys.

Majoituskustannusten korvaamiseen liittyvästä menettelystä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

48 §

Päiväraha ja ruokaraha

Siviilipalveluspaikka maksaa siviilipalvelusvelvolliselle päivärahan, joka on sama kuin asevelvollisuuslain mukaista palvelusta suoritettavan päiväraha.

Jos siviilipalveluspaikka ei järjestä ruokailua, sen on maksettava siviilipalvelusvelvolliselle ruokaraha, jonka määrä on sama kuin asevelvollisuuslain mukaista palvelusta suoritettavalle komennusmatkan ajalta maksettava ruokaraha.

Päivärahaa ja ruokarahaa ei makseta niiltä päiviltä, joita ei lueta palvelusajaksi. Ruokarahaa ei makseta myöskään palveluspäiviltä, jolloin siviilipalvelusvelvollinen on lomalla tai viikkovapaalla siviilipalveluspaikan osoittaman majoituksen ulkopuolella.

49 §

Terveydenhuolto

Siviilipalveluspaikka järjestää siviilipalvelusvelvolliselle maksuttoman terveydenhuollon.

Siviilipalvelusvelvollisen terveystarkastuksesta ja palveluskelpoisuustarkastuksesta säädetään 24 §:ssä. Siviilipalvelusvelvollisella on lisäksi palveluksen aikana oikeus päästä lääkärin tai muun terveydenhuollon ammatti-

henkilön tarkastukseen ja saada lääkärin määräämää palveluksen suorittamisen kannalta tarpeellista hoitoa.

50 §

Täydennyspalvelusta, ylimääräistä palvelusta ja liikekannallepanon aikaista palvelusta suorittavan päiväraha sekä palkka

Täydennyspalveluksessa, ylimääräisessä palveluksessa ja liikekannallepanon aikaisessa palveluksessa olevalla on oikeus 48 §:ssä säädetyn päivärahan lisäksi palkkaan, jonka määrä on sama kuin reservin kertausharjoituksiin kutsutulle asevelvolliselle palvelusajalta suoritettava miehistön reserviläispalkka.

Mitä 48 §:n 3 momentissa säädetään päivärahan menettämisestä, koskee vastaavasti myös tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettua palkkaa.

51 §

Työmatkat

Siviilipalveluspaikka vastaa kustannuksista, jotka aiheutuvat sen määräämistä komennusmatkoista, sekä kustannuksista, jotka aiheutuvat siviilipalvelusvelvollisen päivittäisistä työmatkoista siviilipalveluspaikan osoittaman majoituspaikan ja siviilipalveluspaikan välillä. Jos siviilipalveluspaikka ei ole järjestänyt siviilipalvelusvelvollisen komennusmatkalle majoitusta, siviilipalvelusvelvolliselle suoritetaan majoitusraha, jonka määrä on sama kuin asevelvollisuuslain mukaista palvelusta suoritavalle komennusmatkan ajalta maksettava majoitusraha.

Työmatkakustannusten korvaamisesta säädetään tarkemmin työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

52 §

Palvelusmatkojen korvaaminen

Siviilipalvelusvelvollisella on oikeus saada valtion kustantama matka tai korvaus kustannuksista, jos ne aiheutuvat siirtymisestä siviilipalveluspaikasta toiseen taikka koti- tai asuinpaikkakunnan ja palveluspaikkakunnan

välisestä matkasta, jonka perusteena on siviilipalvelukseen, täydennyspalvelukseen, ylimääräiseen palvelukseen tai liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen saapuminen taikka palveluksesta kotiuttaminen. Matkakustannukset ulkomailta ja ulkomaille korvataan vain, jos siviilipalvelusvelvollisen vakinainen asuinpaikka ei ole Suomessa.

Siviilipalvelusvelvolliselle korvataan valtion varoista myös yksi Suomessa tehty matka siviilipalvelusta koskevaan työhaastatteluun, jos se tapahtuu hänen asuin- tai kotipaikkakuntansa ulkopuolella. Edellytyksenä korvauksen maksamiselle on, että siviilipalvelusvelvollinen esittää siviilipalveluspaikan antaman todistuksen haastattelukäynnistä.

Matkakustannukset korvataan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti.

Matkakustannusten korvaamisesta ja siihen liittyvistä menettelyistä säädetään tarkemmin työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

53 §

Maksuttomat lomamatkat

Siviilipalvelusvelvollisella on oikeus palvelusaikanaan vähintään kahteen edestakaiseen lomamatkaan palveluskuukautta kohden tai korvaukseen matkakustannuksista koti- tai asuinpaikkakunnalleen taikka erityisestä syystä myös muulle sellaiselle paikkakunnalle Suomessa, jonne hänellä on erityisiä henkilökohtaisia siteitä. Ulkomailta vakinaisesti asuvalla on palvelusaikanaan oikeus vähintään yhteen lomamatkaan koti- tai asuinpaikkakunnalleen ulkomailta.

Matkat on tehtävä olosuhteet huomioon ottaen valtiolle edullisimmalla tavalla.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella säädetään tarkemmin maksuttomien lomamatkojen määrästä ja matkakustannusten korvaamisesta ottaen huomioon asevelvollisuuslain mukaista palvelusta suoritettavien lomamatkojen lukumäärät.

54 §

Sosiaaliturvaa koskeva neuvonta

Siviilipalvelusvelvollisella on oikeus tarvittaessa saada siviilipalveluskeskukselta

neuvontaa palvelukseensa liittyvissä sosiaali-
turvaa koskevissa asioissa.

55 §

*Siviilipalvelusvelvollisen työ- ja virkasuhteen
jatkuminen*

Palvelukseen määrätyn siviilipalvelusvel-
vollisen työ- ja virkasuhteen jatkumisesta
säädetään palvelukseen kutsutun asevelvollis-
en työ- tai virkasuhteen jatkumisesta anne-
tussa laissa (570/1961).

56 §

*Siviilipalvelusvelvolliselle kuuluvat muut
etuudet*

Siviilipalvelusvelvolliseen sovelletaan,
mitä asevelvollisen taloudellisista ja sosiaali-
sista etuuksista muussa laissa tai asetuksessa
säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

57 §

*Siviilipalveluksen järjestämisestä aiheutuvat
ennakoimattomat kustannukset*

Työ- ja elinkeinoministeriö voi kirjallisen
hakemuksen perusteella korvata siviilipalve-
luspaikalle siviilipalveluksen järjestämisestä
aiheutuneita poikkeuksellisia ja ennakoimat-
tomia kustannuksia, jos niitä voidaan pitää
siviilipalveluspaikan taloudellisiin edellytyk-
siin nähden kohtuuttomina.

8 luku

Täydennyspalvelus

58 §

Täydennyspalvelusvelvollisuus

Täydennyspalvelukseen on velvollinen
osallistumaan siviilipalvelusvelvollinen, joka
on suorittanut asevelvollisuuslain tai naisten
vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain
mukaisen palveluksen ja jonka hakemus si-
viilipalvelukseen on hyväksytty mainitun pal-
veluksen suorittamisen jälkeen.

Täydennyspalvelusvelvollisuus päättyy sen
vuoden lopussa, jona siviilipalvelusvelvollis-
en täyttää 50 vuotta.

Täydennyspalvelusaika on enintään 40 päi-
vää.

59 §

Täydennyspalvelukseen määrääminen

Siviilipalveluskeskus järjestää täydennys-
palvelusta koulutuksena ja käytännön harjoit-
teluna. Siviilipalveluskeskus määrää täyden-
nyspalveluksen ajankohdasta, täydennyspal-
veluspaikasta ja palveluksen kestosta.

Siviilipalvelusvelvolliselle on toimitettava
määräys täydennyspalvelukseen 12 kuukau-
den kuluessa siviilipalvelushakemuksen hy-
väksymisestä. Määräys voidaan täytäntöön-
panon edellyttäessä toimittaa myöhemmin,
kuitenkin viimeistään ennen täydennyspalve-
lusvelvollisuuden päättymistä.

Siviilipalveluskeskuksen on annettava täy-
dennyspalvelusta koskeva määräys siviilipal-
velusvelvolliselle todisteellisesti tiedoksi vii-
meistään kaksi kuukautta ennen täydennys-
palveluksen alkua.

60 §

*Täydennyspalvelusta koskevan määräyksen
peruuttaminen*

Siviilipalveluskeskus voi peruuttaa täyden-
nyspalvelukseen antamansa määräyksen, jos
siviilipalvelusvelvollinen on ennen palveluk-
sen alkamista vammautunut tai sairastunut
niin, ettei hän kykene suoriutumaan suunnit-
tellusta täydennyspalveluksesta. Määräys
voidaan lisäksi peruuttaa, jos täydennyspal-
velukseen määrätty asuu pysyvästi ulko-
mailla eikä siviilipalveluskeskuksella ole ol-
lut tästä tietoa määräystä annettaessa.

61 §

Täydennyspalveluksesta vapauttaminen

Siviilipalveluskeskus voi hakemuksesta
myöntää vapautuksen määrätystä täydennys-
palveluksesta siviilipalvelusvelvolliselle:

1) jolle vapautus on tämän perheolojen tai

taloudellisten olojen taikka ammatin tai elinkeinon vuoksi erittäin tarpeellinen;

2) jonka opintojen aloittaminen tai eteneminen tuntuvasti vaikeutuisi ilman vapauttamista;

3) jonka osallistuminen täydennyspalvelukseen erityisen vakavasti haittaisi tai vahingoittaisi hänen työnantajansa toimintaa; tai

4) muun erityisen henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Siviilipalvelusvelvolliselle on annettava uusi täydennyspalvelusmääräys välittömästi vapautusperusteen lakattua.

Vapautusta on haettava kirjallisesti siviilipalveluskeskukselta. Hakemukseen on liitettävä selvitys vapauttamisen perusteesta. Vapautus koskee vain vapauttamispäätöksessä yksilöityä täydennyspalvelusta eikä se estä uuden täydennyspalvelusmääräyksen antamista. Vapauttamishakemus ei ole pätevä syy jäädä pois palveluksesta.

Kansanedustajan tehtävää, valtioneuvoston jäsenyyttä tai Euroopan parlamentin jäsenyyttä hoitava siviilipalvelusvelvollinen vapautetaan täydennyspalveluksesta hänen siviilipalveluskeskukselle tekemänsä ilmoituksen perusteella, jos vapauttaminen on tarpeen mainitun tehtävän hoitamista varten. Ilmoitus on tehtävä siviilipalveluskeskukselle kirjallisesti ja siihen on liitettävä selvitys tehtävästä.

62 §

Lomat täydennyspalveluksen aikana

Siviilipalveluskeskus voi myöntää täydennyspalvelusta suorittavalle vain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettua isyysvapaata ja 2 momentissa tarkoitettua lomaa painavasta henkilökohtaisesta syystä. Siviilipalvelusvelvollisella ei ole täydennyspalveluksen aikana oikeutta tämän lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kuntoisuuslomaa ja henkilökohtaiseen lomaan.

63 §

Täydennyspalvelukseen sovellettavat muut säännökset

Jos 58—62 §:ssä ei toisin säädetä, täydennyspalvelukseen sovelletaan siviilipalvelusvelvollista ja palveluksen suorittamista koskevia säännöksiä.

Täydennyspalvelukseen ei kuitenkaan sovelleta 14 §:n 1 ja 2 momenttia, 31—33 §:ää, 39 §:n 1 momenttia eikä 41 §:ää.

9 luku

Ylimääräinen palvelus ja palvelus liikekannallepanon aikana

64 §

Ylimääräinen palvelus

Ylimääräisen palveluksen tarkoituksena on vallitseva häiriötilanne ja sen vaatimukset huomioon ottaen harjoittaa ja täydentää siviilipalvelusvelvollisten siviililuonteisiin tehtäviin liittyviä kriisivalmiuksia siten, että siviilipalvelusvelvolliset ovat toimintakykyisiä ja määrättävissä liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen.

Tasavallan presidentti voi päättää normaaliolojen vakavassa häiriötilanteessa tai poikkeusoloissa valtioneuvoston esityksestä, että siviilipalveluskeskus voi määrätä siviilivarantoon kuuluvia siviilipalvelusvelvollisia ylimääräiseen palvelukseen.

Palvelus voidaan määrätä alkamaan heti.

Ylimääräistä palvelusta koskevan päätöksen kesto ja peruuttamiseen samoin kuin ylimääräisestä palveluksesta vapauttamiseen ja kotiuttamiseen sovelletaan asevelvollisuuslain 83—85 §:ää. Vapauttamis- ja kotiuttamispäätöksen tekee siviilipalveluskeskus.

65 §

Liikekannallepanon aikainen palvelus

Tasavallan presidentti päättää valtioneuvoston esityksestä siviilipalvelusvelvollisten liikekannallepanosta.

Siviilipalvelusvelvolliset määrätään liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen siviilipalveluskeskuksen määräyksellä tai tarvittaessa työ- ja elinkeinoministeriön kuulutuksella. Palvelukseen voidaan määrätä astumaan heti. Asevelvollisuuslain 86 §:ssä tarkoitetun puolustusvoimien osittaisen liikekannallepanon aikana palvelukseen voidaan määrätä siviilivarantoon kuuluva siviilipalvelusvelvollinen. Puolustusvoimien yleisen liikekannallepanon aikana palvelukseen voidaan määrätä myös lisävarantoon kuuluva si-

viilipalvelusvelvollinen, 50 vuotta täyttäneet voidaan määrätä palvelukseen kuitenkin ai-noastaan eduskunnan suostumuksella.

Asevelvollisuuden suorittamisesta rauhan aikana terveydellisistä syistä vapautettu siviilipalvelusvelvollinen voidaan yleisen liikekannallepanon aikana määrätä 24 §:ssä tarkoitettuun palveluskelpoisuustarkastukseen sekä määrätä palvelukseen, jos hänet tode-taan palveluskelpoiseksi.

Siviilipalvelusvelvollisen liikekannallepa-non aikainen palvelus tapahtuu siviilipalve-luskeskuksen johtamana ja alaisuudessa taikka pelastuslain (468/2003) 4 §:ssä tarkoi-tettujen pelastusviranomaisten, mainitun lain 6 §:n 1 momentin 5—10 kohdassa tarkoitet-tujen pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun osallistuvien eri viranomaisten taikka opetus-ministeriön ja sen alaisten virastojen johta-mana ja alaisuudessa. Edellä tarkoitetut vi-ranomaiset toimivat liikekannallepanon ai-kana siviilipalveluspaikkoina.

Puolustusvoimilla on 4 momentin estä-mättä oikeus määrätä liikekannallepanon ai-kaiseen palvelukseen siviilipalvelusvelvollinen tai siviilipalvelukseen hakeutunut, joka on 18 §:n nojalla velvollinen toimittamaan selvityksen vakaumuksestaan vakaumuksen-tutkintalautakunnalle ja, jonka tutkittu vakau-mus ei estä sijoittamista puolustusvoimien palvelukseen.

Siviilipalveluskeskus määrää liikekannal-lepanotilanteessa 4 momentissa tarkoitettujen viranomaisten käyttöön niiden pyynnöstä tar-peelliseksi katsomansa määrän siviilipalve-lusvelvollisia, joita ei ole 67 §:n 1 ja 2 mo-mentin mukaisesti vapautettu palveluksesta tai varattu terveydenhuollon ammattihenkilöstöä poikkeusoloissa koskevan varausjär-jestelmän puitteissa terveydenhuollon tehtä-viin taikka määrätty valmiuslain (1080/1991) mukaisesti suorittamaan yleistä työvelvolli-suutta tai terveydenhuollon työvelvollisuutta.

66 §

Ylimääräiseen palvelukseen ja liikekannalle-panon aikaiseen palvelukseen sovellettavat säännökset

Ylimääräiseen palvelukseen ja liikekannal-lepanon aikaiseen palvelukseen sovelletaan

23—26 ja 35—38 §:n, 39 §:n 2 ja 3 momen-tin, 42 ja 43 §:n sekä 44 §:n 1 momentin 4 kohdan ja 2 momentin säännöksiä palveluk-sen järjestämisestä.

67 §

Palvelukseen määräämättä jättäminen hake-muksesta yleisen edun vuoksi

Siviilipalveluskeskus voi työnantajan ha-kemuksesta jättää siviilipalvelusvelvollisen määräämättä ylimääräiseen palvelukseen ja liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen, jos siviilipalvelusvelvollisen määrääminen palvelukseen saattaisi vaarantaa yleistä talo-utta tai muita yhteiskunnan kannalta merki-tyksellisiä yleisiä etuja.

Ylimääräiseen palvelukseen ja liikekannal-lepanon aikaiseen palvelukseen jätetään kut-sumatta myös siviilipalvelusvelvollinen, joka toimii 31 §:n 3 momentissa tarkoitettussa teh-tävässä.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tar-koitetusta hakemusmenettelystä.

10 luku

Palvelusrikkomukset ja kurinpito

68 §

Palvelusrikkomus

Siviilipalvelusvelvollinen, joka laiminlyö 38 §:ssä tarkoitettujen palvelustehtävien suorit-tamiseen liittyvät velvoitteensa tai toimii muutoin vastoin palvelusvelvoitteitaan, voi-daan määrätä kurinpitorangaistukseen siten kuin tässä laissa säädetään. Siviilipalvelus-paikan 45 §:ssä tarkoitettua vastuuhenkilön tulee tehdä palvelusrikkomuksesta tiedon saatuaan siviilipalveluskeskukselle kirjallinen palvelusrikkomusilmoitus, jollei asiaa sen vä-häisen merkityksen vuoksi jätetä sillensä tai suullisen huomautuksen varaan.

69 §

Palvelusrikkomuksen tutkinta

Siviilipalveluskeskuksen on palvelusrikko-

musilmoituksen saatuaan suoritettava tutkinta palvelusrikkomuksen selvittämiseksi. Siviilipalveluskeskuksen on asiaa tutkiessaan hankittava asian ratkaisemiseksi tarvittava aineisto rikkomuksesta, siitä epäillyn siviilipalvelusvelvollisen syyllisyydestä ja muista asiaan vaikuttavista seikoista.

Siviilipalveluskeskuksen on laadittava tutkinnasta pöytäkirja. Tutkinnassa on suullisesti kuultava siviilipalvelusvelvollista. Siviilipalveluskeskuksen on annettava siviilipalvelusvelvolliselle todisteellisesti määräys kuulemistilaisuuteen. Ennen kuulemistä siviilipalvelusvelvolliselle on ilmoitettava, mistä asiasta ja missä ominaisuudessa häntä kuullaan. Kuuleminen suoritetaan siviilipalveluskeskuksen määräämänä aikana joko siviilipalveluspaikassa tai siviilipalveluskeskuksessa. Kuulustelukertomus on annettava siviilipalvelusvelvolliselle hänen luettavakseen ja tarkistettavakseen ja siihen on merkittävä siviilipalvelusvelvollisen tekemät huomautukset.

Siviilipalvelusvelvolliselle on ennen kurinpitoasian ratkaisemista varattava tilaisuus tutustua tutkintapöytäkirjaan ja muuhun tutkinnassa kertyneeseen aineistoon sekä antaa niiden johdosta selityksensä.

70 §

Kurinpitorangaistukset

Siviilipalvelusvelvolliselle, joka on syyllistynyt palvelusrikkomukseen, voidaan määrätä kurinpitorangaistuksena:

- 1) kirjallinen varoitus;
- 2) työtä yli säännönmukaisen työajan;
- 3) päivärahan menetys; tai
- 4) henkilökohtaisten loma oikeuksien menetys.

Samasta rikkomuksesta voidaan määrätä vain yhtä rangaistuslajia oleva kurinpitorangaistus.

Päivärahan menetys voidaan palvelusajana määrätä korkeintaan kaksi kertaa ja enintään 30 päivältä kerrallaan. Työtä yli säännönmukaisen työajan voidaan määrätä enintään neljä tuntia päivässä enintään viiden päivän ajaksi rangaistuskertaa kohti. Henkilökohtaisten loma oikeuksien menetys voi olla enintään neljä päivää rangaistuskertaa kohti.

71 §

Kurinpitorangaistuksen määrääminen

Siviilipalveluskeskus määrää kurinpitorangaistuksen sen jälkeen, kun se on suorittanut loppuun palvelusrikkomusta koskevan tutkinnan. Kurinpitorangaistus on määrättävä kuukauden kuluessa suullisen kuulemisen suoritamisesta. Siviilipalveluskeskus tekee kurinpitoasiassa kirjallisen päätöksen, josta on käytävä ilmi rikkomus, rikkomuksen teko-aika ja -paikka, kurinpitorangaistuksen laji ja määrä, sovelletut lainkohdat ja päätöksen perustelut.

Kurinpitorangaistuksen tulee olla oikeudenmukaisessa suhteessa palvelusrikkomukseen. Rangaistusta harkittaessa on otettava huomioon ne olosuhteet, joissa rikkomus on tehty, siviilipalvelusvelvollisen oma pyrkimys estää tai lieventää rikkomuksen vaikutuksia sekä siviilipalvelusvelvollisen aikaisempi palvelus ja käyttäytyminen.

Kurinpitorangaistus voidaan jättää määräämättä tai asia jättää suullisen huomautuksen varaan, jos palvelusrikkomus on johtunut olosuhteet huomioon ottaen anteeksi annettavasta huolimattomuudesta, ajattelemattomuudesta tai tietämättömyydestä taikka jos rikkomusta on muuten pidettävä vähäisenä.

Kurinpitopäätös on päivättävä ja allekirjoitettava. Siviilipalveluskeskuksen on annettava päätös todisteellisesti tiedoksi siviilipalvelusvelvolliselle. Päätökseen tai siihen liittyvään tiedoksiantotodistukseen on merkittävä sen tiedoksianto-aika. Päätökseen on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

11 luku

Siviilipalvelusvelvollisuuden rikkominen

72 §

Tiedonantovelvollisuuden rikkominen

Siviilipalvelusvelvollinen, joka toistuvasti jättää vastaamatta 17 §:ssä tarkoitettuun siviilipalveluskeskuksen todisteellisesti toimittamaan kirjalliseen tiedusteluun, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *tiedonantovelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon.

73 §

Täydennyspalvelusvelvollisuuden rikkominen

Siviilipalvelusvelvollinen, joka saatuaan määräyksen täydennyspalvelukseen jättää saapumatta palvelukseen, lopettaa palveluksen tai kieltäytyy palveluksesta, on tuomittava *täydennyspalvelusvelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon.

74 §

Siviilipalveluksesta kieltäytyminen

Siviilipalvelusvelvollinen, joka jättää saapumatta tämän lain 3 §:ssä tarkoitettuun peruskoulutukseen tai työpalveluun, lopettaa sen tai ilmoittaa kirjallisesti kieltäytyvänsä siviilipalveluksesta, on tuomittava *siviilipalveluksesta kieltäytymisestä* vankeuteen ajaksi, joka vastaa puolta hänen jäljellä olevasta palvelusajastaan.

Siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tuomittua vankeusrangaistusta suorittava voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen, jos hän sitoutuu suorittamaan jäljellä olevan siviilipalveluksensa asianmukaisesti loppuun. Edellytyksenä on lisäksi, että 5 §:n 2 momentissa säädetty ikäraja ei estä palveluksen suorittamista.

Siviilipalveluksesta kieltäytymisestä saa tuomita rangaistukseen vain kerran.

75 §

Siviilipalvelusrikos

Siviilipalvelusvelvollinen, joka hänelle määrätystä kurinpitorangaistuksesta huolimatta edelleen olennaisesti laiminlyö 38 §:n mukaisen palvelusvelvollisuutensa, on tuomittava *siviilipalvelusrikoksesta* vankeuteen ajaksi, joka vastaa enintään puolta hänen jäljellä olevasta palvelusajastaan.

Siviilipalvelusrikoksesta tuomittua vankeusrangaistusta suorittava voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen, jos hän sitoutuu suorittamaan jäljellä olevan palveluksensa asianmukaisesti loppuun. Edellytyksenä on lisäksi, että 5 §:n 2 momentissa säädetty ikäraja ei estä palveluksen suorittamista.

Jos siviilipalvelusrikoksesta on tuomittu

vankeutta vähemmän kuin puolet jäljellä olevasta palvelusajasta, määrää siviilipalveluskeskus tuomitun jatkamaan siviilipalveluksen suorittamista vankeusrangaistuksen jälkeen jäljellä olevan palvelusajan mukaisesti. Vankeusrangaistuksen jälkeen jäljellä oleva palvelusaika lasketaan siten, että yksi rangaistuslaitoksessa suoritettu päivä vastaa kahta päivää siviilipalveluksessa.

Siviilipalveluskeskus määrää jäljellä olevan palveluksen aloittamisesta siviilipalvelusrikoksesta annetun tuomion tultua lainvoimaiseksi taikka vankeusrangaistuksen suorittamisen tai raukeamisen jälkeen. Siviilipalvelusrikoksesta tuomitun palvelusvelvollisuus jatkuu palvelusvelvollisuuden loppuunsaattamisen niin edellyttäessä myös sen vuoden päätyttyä, jona siviilipalvelusvelvollinen on täyttänyt 30 vuotta.

76 §

Siviilipalveluksesta kieltäytyminen ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikana

Siviilipalvelusvelvollinen, joka saatuaan määräyksen ylimääräiseen palvelukseen tai liikekannallepanon aikana jättää saapumatta palvelukseen, lopettaa palveluksen tai kieltäytyy palveluksesta, on tuomittava *siviilipalveluksesta kieltäytymisestä ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikana* vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

77 §

Siviilipalvelusrikos ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikana

Siviilipalvelusvelvollinen, joka ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikana hänelle määrätystä kurinpitorangaistuksesta huolimatta edelleen olennaisesti laiminlyö palvelukseen kuuluvan velvollisuutensa, on tuomittava *siviilipalvelusrikoksesta ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikana* vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Siviilipalvelusrikoksesta ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikana tuomitaan myös siviilipalvelusvelvollinen, joka tarkoituksenaan välttää siviilipalvelusvelvollisuuden suorittamista:

- 1) vahingoittaa itseään tai terveyttään taikka yrittää sitä; tai
- 2) esittää siviilipalvelusviranomaiselle väärän tiedon.

78 §

Rikosilmoitus

Rikosilmoituksen 72—77 §:ssä tarkoitetuista rikoksista tekee siviilipalveluskeskus siviilipalveluspaikan toimittaman palvelusrikkomusilmoituksen perusteella. Rikosilmoitus on tehtävä siviilipalvelusvelvollisen kotipaikan tai siviilipalveluskeskuksen sijaintipaikkakunnan poliisille. Rikosilmoituksessa on mainittava siviilipalvelusvelvollisen suorittama ja jäljellä oleva palvelusaika sekä asian tutkimiseen vaikuttavat seikat.

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä 72—77 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta, ellei siviilipalveluskeskus ole tehnyt siitä rikosilmoitusta.

Siviilipalvelusvelvollinen, jota vastaan on tehty rikosilmoitus 74 tai 75 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta, on välittömästi kotiutettava.

79 §

Uusi palvelusmääräys

Jos siviilipalvelusvelvollista, jota vastaan on tehty rikosilmoitus siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tai siviilipalvelusrikoksesta, ei syytetä kyseisistä rikoksista tai häntä ei tuomita niistä vankeusrangaistukseen, siviilipalveluskeskuksen on määrättävä hänet uudelleen palvelukseen. Aika, jonka siviilipalvelusvelvollinen on asian tutkinnan vuoksi ollut vapautensa menettäneenä, luetaan tällöin hänen palvelusajakseen siten, että yksi päivä vapaudenmenetystä vastaa kahta päivää siviilipalveluksessa.

80 §

Rikosoikeudellisten säännösten ja rangaistusmääräysmenettelyn soveltaminen

Edellä 72—77 §:ssä tarkoitettujen rikosten käsittelyyn sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä rikosasioissa sekä sakkorangaistuksesta, vankeusrangaistuksesta ja sen täytäntöönpa-

nosta säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä. Rangaistus 72 §:ssä tarkoitettusta tiedonantovelvollisuuden rikkomisesta ja 73 §:ssä tarkoitettusta täydennyspalvelusvelvollisuuden rikkomisesta voidaan määrätä myös rangaistusmääräysmenettelystä annetun lain (692/1993) mukaisessa rangaistusmääräysmenettelyssä.

81 §

Siviilipalveluksesta kieltäytymistä ja siviilipalvelusrikosta koskevat erityissäännökset

Edellä 74 tai 75 §:n nojalla tuomittua vankeusrangaistusta ei saa määrätä ehdolliseksi eikä sen sijasta saa määrätä yhdyskuntapalvelua. Vankeusrangaistus tuomitaan täysin päivin. Vankeutta voidaan tuomita vähemmän kuin rikoslain (39/1889) 2 c luvun 2 §:n 2 momentissa säädetty vähimmäisaika.

Edellä 74 tai 75 §:n mukaisesta rikoksesta ja muusta rikoksesta ei saa määrätä yhteistä vankeusrangaistusta eikä niistä tuomittua vankeusrangaistusta saa yhdistää eikä laskea yhteen muusta rikoksesta tuomitun rangaistuksen kanssa. Jos muusta rikoksesta tuomittu vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus tulee täytäntöön pantavaksi samanaikaisesti siviilipalvelusrikoksesta tai siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tuomitun rangaistuksen kanssa, pannaan ensin täytäntöön muusta rikoksesta tuomittu rangaistus.

Siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tai siviilipalvelusrikoksesta tuomittua vankeusrangaistusta suorittavaa henkilöä ei saa sijoittaa valvottuun koevapauteen.

Edellä 74—77 §:n nojalla tuomittua vankeusrangaistusta ei merkitä rikosrekisteriin eikä sitä saa ottaa huomioon myöhemmin rangaistuksen koventamisperusteena.

82 §

Ehdonalainen vapaus

Ehdonalaisessa vapaudessa 74 tai 75 §:n mukaisesta rikoksesta annetun tuomion perusteella olevan siviilipalvelusvelvollisen koeaika on jäljellä oleva palvelusaika. Jäljellä olevan palvelusajan määrää siviilipalveluskeskus saatuaan vankilaviranomaiselta tiedon

suoritetusta rangaistuksesta. Ellei erityisiä syitä ole, siviilipalvelusvelvollista ei määrätä valvontaan.

Ehdonalaiseen vapauteen siirtyneen jäljellä oleva palvelusaika lasketaan siten, että yksi rangaistuslaitoksessa suoritettu päivä vastaa kahta päivää siviilipalveluksessa.

Ehdonalaisen vapauden 83 §:n perusteella menettänyttä ei päästetä uudelleen ehdonalaiseen vapauteen.

83 §

Ehdonalaisen vapauden menettäminen

Jos 74 §:n mukaisesta siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tuomittu ehdonalaisessa vapaudessa ollessaan syyllistyy 74 tai 75 §:n mukaiseen rikokseen, hänet tuomitaan niistä säädetyn rangaistuksen asemasta menettämään ehdonalainen vapautensa.

Jos 75 §:n mukaisesta siviilipalvelusrikoksesta tuomittu ehdonalaisessa vapaudessa ollessaan syyllistyy uudelleen siviilipalvelusrikokseen, hänet tuomitaan menettämään ehdonalainen vapautensa. Lisäksi tuomioistuim voi määrätä hänelle uuden rangaistuksen 75 §:n 1 momentin mukaisesti.

Tuomiossa on ilmoitettava, miten paljon vankeusrangaistusta on vielä suoritettava ottaen huomioon aikaisemmin suoritettu rangaistus ja siviilipalvelus. Laskennassa kaksi siviilipalveluspäivää vastaa yhtä vankeuspäivää.

84 §

Vankeusrangaistuksen raukeaminen

Siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tai siviilipalvelusrikoksesta tuomittu vankeusrangaistus raukeaa, jollei rangaistuksen täytäntöönpano ole alkanut viiden vuoden kuluessa lainvoiman saaneen tuomion antamispäivästä tai, jos täytäntöönpano on keskeytynyt, keskeytymispäivästä.

Vankeusrangaistus raukeaa myös, jos ehdonalaiseen vapauteen päästetty on ollut jäljellä olevan palvelusajan siviilipalveluksessa tai hänet on vapautettu palveluksesta terveydellisillä perusteilla.

85 §

Siviilipalvelusvelvollisuuden päättyminen vankeusrangaistuksen johdosta

Siviilipalvelusvelvollisuus päättyy, kun siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tuomittu on kokonaan suorittanut vankeusrangaistuksen tai kun vankeusrangaistus on rauennut.

Siviilipalvelusrikoksesta tuomitun palvelusvelvollisuus jatkuu tarvittaessa myös vankeusrangaistuksen raukeamisen tai suorittamisen jälkeen edellä 75 §:n 4 momentissa mainituin tavoin, jollei palvelusvelvollista ole vapautettu palveluksesta terveydellisillä perusteilla.

Rangaistuslaitoksen on ilmoitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetun henkilön vapautumisesta siviilipalveluskeskukselle.

86 §

Oikeudenkäynti sekä tuomioistuimen ja virallisen syyttäjän tiedonantovelvollisuus

Syyte 72—77 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta voidaan tutkia siviilipalvelusvelvollisen kotipaikan tai siviilipalveluskeskuksen sijaintipaikkakunnan yleisessä alioikeudessa.

Tuomioistuimen on ilmoitettava siviilipalveluskeskukselle 72—77 §:ssä koskevassa asiassa tekemästään ratkaisusta tai asian sil lensä jättämisestä. Virallisen syyttäjän on annettava vastaava ilmoitus, jos hän tekee mainittuja rikoksia koskevassa asiassa päätöksen jättää syyttämättä.

Jos tuomioistuimessa sen käsitellessä 72—77 §:ssä tarkoitettua rikosta vastaajana olevalla ei ole oikeudenkäyntiavustajaa tai -asiamiestä ja asian laadun vuoksi tai muusta syystä voidaan olettaa, ettei hän pysty yksin valvomaan oikeuttaan, hänelle on määrättävä oikeudenkäyntiavustaja. Oikeudenkäyntiavustaja voidaan määrätä myös esitutkinnan aikana riippumatta siitä, tuleeko asia tuomioistuimen käsiteltäväksi. Avustajan määräämisestä ja avustajalle suoritettavasta palkkiosta ja korvauksesta on voimassa, mitä niistä säädetään oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvussa.

12 luku

Rekisterit ja tietosuojat

87 §

Siviilipalvelusrekisteri ja sen käyttötarkoitus

Siviilipalvelusrekisteri on siviilipalvelusvelvollisia koskeva automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pidettävä valtakunnallinen henkilörekisteri. Siviilipalvelusrekisteriä pidetään palvelukseen hakemista, määräämistä, palveluksen suunnittelua ja järjestämistä, palveluskelpoisuuden määrittämistä, valvontaa sekä siviilipalvelusvelvollisten poikkeusolojen aikaista sijoittamista varten.

Siviilipalvelusrekisteriin voi kuulua myös manuaalisesti pidettäviä siviilipalvelusvelvollisuuden suorittamiseen liittyviä asiakirjoja.

88 §

Rekisterinpitäjät

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa siviilipalvelusrekisterin yleisestä toimivuudesta, tietoturvallisuudesta, rekisteriin talletettävien tietotyyppien määrittelystä sekä rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä.

Työ- ja elinkeinoministeriö määrittelee eri käyttäjäryhmille työtehtävien edellyttämät käyttöoikeudet siviilipalvelusrekisteriin. Työ- ja elinkeinoministeriö myöntää käyttöoikeudet työ- ja elinkeinoministeriön ja siviilipalveluskeskuksen henkilöstölle sekä 45 §:ssä tarkoitetuille siviilipalveluspaikkojen vastuuhenkilöille. Vastuuhenkilöt myöntävät työ- ja elinkeinoministeriön antaman luvan puitteissa siviilipalvelusrekisteriin rajatut käyttöoikeudet siviilipalveluspaikan muille siviilipalvelusvelvollisten asioita hoitaville henkilöille.

Siviilipalveluskeskus vastaa rekisterinpitäjälle henkilötietolain (523/1999) mukaan säädetyistä muista tehtävistä.

Siviilipalvelusrekisterin käyttäjänä ja ylläpitäjänä toimivat työ- ja elinkeinoministeriö ja siviilipalveluskeskus toimivaltaansa kuuluvien tehtävien osalta. Siviilipalveluspaikat toimivat siviilipalvelusrekisterin käyttäjänä ja ylläpitäjänä palveluksessaan olevien siviili-

palvelusvelvollisten jäljempänä 90 §:n 1 momentissa yksilöityjen tietojen osalta.

Siviilipalveluskeskuksen ja siviilipalveluspaikan lääkärit toimivat rekisterinpitäjänä siviilipalvelusvelvollisen lääkärintarkastuskorttiin merkittävien tietojen osalta.

89 §

Vastuu siviilipalvelusrekisteriin talletetuista tiedoista

Rekisterinpitäjä, joka tallettaa siviilipalvelusrekisteriin tietoja, vastaa rekisteriin talletettujen tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

90 §

Rekisterin tietosisältö

Siviilipalvelusrekisteriin merkitään 87 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten siviilipalvelusvelvollisesta seuraavat tiedot:

- 1) nimi ja nimihistoria siitä lukien, kun henkilö on täyttänyt 15 vuotta;
- 2) henkilötunnus;
- 3) sukupuoli;
- 4) äidinkieli;
- 5) kansalaisuus;
- 6) siviilisääty;
- 7) koulutus;
- 8) ammatti;
- 9) ajokorttitiedot;
- 10) kotikunta, osoite- ja muut yhteystiedot;
- 11) vajaanvaltaisuutta ja edunvalvojaa koskevat tiedot;
- 12) palveluskelpoisuustiedot;
- 13) palveluspaikkaan ja -aikaan liittyvät tiedot;
- 14) palvelustehtävien suorittamiseen liittyvät tiedot;
- 15) palveluksen keskeyttämis- ja kotiuttamistiedot;
- 16) matkaoikeuksien määrittämistä, käyttämisestä ja tarkistamista koskevat tiedot;
- 17) lähiomaisen nimi ja osoite;
- 18) tiedot annetuista kurinpitörangaistuksista ja seuraamuksista.

Siviilipalvelusvelvollisesta pidetään lisäksi lääkärintarkastuskorttia, johon siviilipalveluskeskuksen ja siviilipalveluspaikan lääkäri merkitsee palveluksen suorittamisen kannalta tarpeelliset terveydentilatiedot.

Siviilipalvelusrekisteriin voidaan lisäksi tallettaa:

1) tieto vakaumuksesta ja uskonnollisesta yhdyskunnasta, jos sillä on merkitystä palveluksen järjestämisen tai siviilipalveluspaikan määräämisen kannalta;

2) siviilipalveluksesta kieltäytymistä, siviilipalvelusrikosta, tiedonantovelvollisuuden rikkomista ja täydennyspalvelusvelvollisuuden rikkomista koskevat tiedot rikosilmoituksesta, rikoksen seuraamuksesta ja vankeusrangaistuksen täytäntöönpanosta sekä tieto muusta rikoksesta tuomitusta vankeusrangaistuksesta, jos sillä on merkitystä siviilipalvelusvelvollisen palveluksen tai sijoituksen kannalta;

3) siviilipalvelusvelvollisen tavoittamista ja palvelukseen määräämistä varten tieto siitä, onko siviilipalvelusvelvollinen säilytettävänä rangaistuslaitoksessa tai hoidettavana sairaalassa tai muussa sosiaali- tai terveydenhuollon laitoksessa;

4) diagnoositiedot, lääkärinlausunnot ja muut terveydentilatiedot, joilla on merkitystä palveluskelpoisuuden määrittämisen ja tarkistamisen sekä työpalveluun sijoittamisen ja poikkeusolojen sijoitettavuuden arvioinnin kannalta;

5) siviilipalvelukseen määräämistä koskevat tiedot;

6) tässä laissa tarkoitettuun muutoksenhaakuun liittyvät tiedot.

91 §

Henkilökortin ja lääkärintarkastuskortin säilyttäminen ja siirtäminen

Siviilipalveluspaikka toimittaa siviilipalvelusvelvollisen lääkärintarkastuskortin siviilipalvelusvelvolliselle osoittamalleen terveydenhuolto-organisaatiolle.

Siviilipalvelusvelvollisen vaihtaessa siviilipalveluspaikkaa siviilipalveluspaikan on siirrettävä manuaalinen henkilökortti sekä lääkärintarkastuskortti välittömästi uuteen siviilipalveluspaikkaan.

Siviilipalvelusvelvollisen kotiuduttua lääkärintarkastuskortti ja henkilökortti on toimitettava välittömästi siviilipalveluskeskukseen.

92 §

Tietojen poistaminen siviilipalvelusrekisteristä

Siviilipalvelusvelvollista koskevat 90 §:n 1 momentissa määritellyt tiedot ja 90 §:n 2 momentissa tarkoitetut lääkärintarkastuskorttiin merkittävät tiedot poistetaan siviilipalvelusrekisteristä sen vuoden lopussa, jona siviilipalvelusvelvollinen täyttää 60 vuotta. Tiedot siirretään tällöin sota-arkistoon.

Edellä 90 §:n 3 momentissa tarkoitetut siviilipalvelusvelvollista koskevat tiedot poistetaan siviilipalvelusrekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun siviilipalvelusvelvollinen on kotiutunut täysin palvelleena. Jos tieto on saatu ja merkitty rekisteriin suoritetun palveluksen jälkeen siviilipalvelusvelvollisen kuuluessa siviilivarantoon tai lisävarantoon, tieto poistetaan viiden vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä, kuitenkin viimeistään sen vuoden lopussa, jona siviilipalvelusvelvollinen täyttää 60 vuotta.

Jos siviilipalveluskeskuksena toimiva viranomaisvaihtuu, siviilipalveluskeskuksen on välittömästi luovutettava siviilipalvelusrekisteri järjestettynä uudelle siviilipalveluskeskukselle.

Arkistotoimen tehtävistä ja arkistoon siirrettävistä asiakirjoista säädetään arkistolaissa (831/1994).

93 §

Ulkopuoliset tietolähteet

Siviilipalveluskeskuksella ja työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä siviilipalvelusrekisteriä varten niille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi seuraavia tietoja:

1) väestötietojärjestelmästä väestötietolain (507/1993) 4 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetut tiedot ja 3 momentissa tarkoitettu uskontokuntaan kuulumista koskeva tieto siviilipalveluksen järjestämistä ja siviilipalvelusvelvollisten valvontaa varten;

2) sotilasviranomaiselta palvelusaikaan vaikuttavat tiedot, palveluskelpoisuustiedot sekä terveydentilatiedot, jos niillä on merkitystä siviilipalvelusvelvollisen palveluskelpoisuutta koskevaa asiaa käsiteltäessä;

3) siviilipalvelusvelvollisen palveluskelpoisuutta tutkineelta terveystieteiden keskukselta ja lääkäriltä terveydentilatiedot, jos niillä on merkitystä palveluskelpoisuutta tarkistettaessa;

4) terveystieteiden keskukselta, mielenterveystoimistolta, sairaalalta tai muulta mielenterveystyötä tekevältä taholta tiedot mielenterveystieteiden laissa (1116/1990) tarkoitettujen mielenterveyspalvelujen antamisesta siviilipalvelusvelvolliselle, jos niillä on merkitystä palveluskelpoisuuden tai palveluksen järjestämisen kannalta;

5) Maahanmuuttovirastolta henkilön kansalaisuutta koskevat tiedot sen selvittämiseksi, onko henkilö palvelusvelvollinen Suomessa;

6) poliisi-, syyttäjä- ja vankeinhoitoviranomaiselta siviilipalveluksesta kieltäytymistä, siviilipalvelusrikosta, tiedonantovelvollisuuden rikkomista tai täydennyspalvelusvelvollisuuden rikkomista koskevaa rikosilmoitusta, syyteharkintaa, rikoksen seuraamusta ja vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa koskevat tiedot siviilipalveluksen järjestämistä ja siviilipalvelusvelvollisten valvontaa varten;

7) oikeushallinnon tietojärjestelmistä tiedot tuomioistuimissa ratkaistuista rikosasioista, joissa on tuomittu vankeusrangaistus, siviilipalvelusvelvollisen palveluskelpoisuuden ja sijoitettavuuden arvioimiseksi; tietojen saamisesta rikosrekisteristä säädetään kuitenkin rikosrekisterilaissa (770/1993);

8) vankeinhoitoviranomaisilta tiedot rangaistuslaitoksessa säilytettävästä siviilipalvelusvelvollisesta ja tämän vapautumisajankohdasta siviilipalvelukseen määräämistä ja siviilipalveluksen järjestämistä varten;

9) sosiaali- tai terveydenhuollon laitokselta ja vastaavalta laitokselta tieto siviilipalvelusvelvollisesta, joka ei pääse laitoksesta vapaasti poistumaan, sekä tieto siviilipalvelukseen määrätyn vapautumisajankohdasta siviilipalvelukseen määräämistä ja siviilipalveluksen järjestämistä varten;

10) Kansaneläkelaitokselta tieto siviilipalvelusvelvollisesta, jolle on myönnetty kan-

saneläkelain (568/2007) mukainen työkyvyttömyyseläke tai vammaistukilain (124/1988) mukainen vammaistuki palveluskelpoisuuden ja sijoitettavuuden selvittämiseksi;

11) työvelvollisuusrekisteriä poikkeusoloissa ylläpitävältä työ- ja elinkeinoministeriöltä tieto siviilipalvelusvelvollisesta, jolle on valmiuslain mukaisesti annettu työmääränsä työvelvollisena liikekannallepanon aikaista palvelukseenmääräämistä varten.

Siviilipalveluspaikalla on oikeus saada seuraavat tiedot:

1) siviilipalveluskeskukselta ennen yksittäisen siviilipalvelusvelvollisen valintaa välttämättömät tiedot palvelukseen otettavan siviilipalvelusvelvollisen koulutuksesta ja työkokemuksesta työhön soveltuvuuden arviointia varten;

2) siviilipalvelusvelvollisen palveluskelpoisuutta tutkineelta lääkäriltä salassapitosäännösten estämättä tiedot palveluksessaan olevan siviilipalvelusvelvollisen terveydentilasta, jos niillä on merkitystä palveluskelpoisuuden kannalta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja siviilipalveluskeskuksella on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla siten kuin siitä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan. Ennen tietojen luovuttamista rekisterinpitäjän on esitettävä selvitys tietojen suojauksesta henkilötietolain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

94 §

Tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, siviilipalvelusrekisteristä voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Maahanmuuttovirastolle siviilipalveluksen suorittamista koskevia tietoja kansalaisuusasian käsittelemistä varten.

Rekisterinpitäjä saa luovuttaa tässä pykälässä mainitut tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielellisessä muodossa. Ennen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja pyytävän on esitettävä selvitys tietojen suojauksesta henkilötietolain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

13 luku

Muutoksenhaku

95 §

Muutoksenhaku kutsuntalautakunnan tai puolustusvoimien aluetoimiston päätökseen

Muutoksen hakemiseen kutsuntalautakunnan tai puolustusvoimien aluetoimiston 12 §:ssä tarkoitettua hakemusta koskevaan päätökseen sovelletaan asevelvollisuuslain 12 luvun säännöksiä muutoksen hakemisesta kutsuntalautakunnan tai aluetoimiston asevelvollisuusasiassa tekemään päätökseen.

96 §

Muutoksenhaku siviilipalveluskeskuksen ja siviilipalveluspaikan päätökseen

Siviilipalveluskeskuksen siviilipalveluspaikan määräämistä ja siviilipalveluspaikan siirtoa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä siviilipalveluskeskus sijaitsee. Valituskirjelmä on toimitettava siviilipalveluskeskukselle 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu hakijalle tiedoksi. Siviilipalveluskeskuksen on toimitettava valituskirjelmä ja siihen liittyvät asiakirjat sekä lausuntonsa valitusviranomaiselle viipymättä. Valitus on käsiteltävä kiireellisesti. Valitus ei estä päätöksen täytäntöönpanoa, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, siviilipalveluskeskuksen antamaan muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen ja siviilipalveluspaikan antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätöksen tehnyt viranomainen sijaitsee. Siviilipalvelukseen määräämistä, palveluksen keskeyttämistä, lykkäämistä, palveluksesta vapauttamista tai kotiuttamista koskeva valitus ei estä päätöksen täytäntöönpanoa, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

97 §

Muutoksenhaku kurinpitorangeistukseen

Siviilipalvelusvelvollinen, jolle on määrätty kurinpitorangeistus, saa hakea muutosta rangaistuksen määräämistä koskevaan päätökseen valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä siviilipalveluskeskus sijaitsee.

Valituskirjelmä on toimitettava siviilipalveluskeskukseen 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu siviilipalvelusvelvolliselle tiedoksi. Siviilipalveluskeskuksen on viipymättä toimitettava valituskirjelmä ja siihen liittyvät asiakirjat sekä lausuntonsa valitusviranomaiselle. Valitus on käsiteltävä kiireellisesti.

Kurinpitorangeistusta ei saa panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen. Jos päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen, rangaistuksen saa kuitenkin panna täytäntöön sen jälkeen, kun hallinto-oikeus on antanut valituksen johdosta päätöksensä. Kurinpitorangeistus voidaan kuitenkin panna täytäntöön välittömästi siviilipalveluskeskuksen päätöksen antamisen jälkeen, jollei kurinpitorangeistuksen täytäntöönpano siviilipalvelusvelvollisen jäljellä olevan palvelusajan kuluessa muutoin ole mahdollista.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

98 §

Muutoksenhaku asevelvollisten vakaumuksentutkintalautakunnan päätökseen

Vakaumuksentutkintalautakunnan siviilipalvelukseen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu hakijalle tiedoksi.

Päätökseen liittyvät asiakirjat on toimitettava valitusajan kuluessa hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden on käsiteltävä valitus kiireellisenä. Valitus ei estä päätöksen täytäntöönpanoa, ellei hallinto-oikeus toisin määrää.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

99 §

Hallintolainkäyttölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä 95—98 §:ssä säädetään, muutoksenhakuun sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996).

14 luku

Erinäiset säännökset

100 §

Hakeutuminen asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaiseen palvelukseen

Siviilipalvelusvelvollisen, joka haluaa siirtyä suorittamaan asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaista palvelusta, on haettava tätä kirjallisesti siviilipalveluskeskukselta. Hakemus on viipymättä hyväksyttävä, jos siinä ilmoitetaan, ettei 1 §:ssä tarkoitettu vakaumus enää estä mainittujen lakien mukaisen palveluksen suorittamista ja jos siviilipalvelusvelvollista ei ole aikaisemmin vastaavan hakemuksen perusteella hyväksytty siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaiseen palvelukseen. Hakemusta ei saa tehdä enää siviilipalveluksen aloittamisen jälkeen eikä sen vuoden päätyttyä, jona siviilipalvelusvelvollinen on täyttänyt 28 vuotta.

Jos 1 momentissa tarkoitettu hakemus on jätetty siviilipalvelusvelvollisen jo saatua määräyksen siviilipalvelukseen, siviilipalvelusvelvollisen on kuitenkin noudatettava annettua määräystä siihen asti, kunnes siviilipalveluskeskus ratkaisee hakemuksen ja peruuttaa antamansa määräyksen.

Siviilipalveluskeskuksen on viipymättä ilmoitettava hakemuksen hyväksymisestä puolustusvoimien aluetoimistolle.

101 §

Palvelusaika siirryttäessä asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisesta palveluksesta siviilipalvelukseen

Siviilipalveluskeskus määrää asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisesta palveluksesta siviilipalvelukseen siirtyvän jäljellä olevan siviilipalvelusajan siten, että tämän lain mukaisesta 362 vuorokauden palvelusajasta vähennetään ylöspäin pyöristettynä luku, joka saadaan, kun jo suoritettujen palveluspäivien määrä kerrotaan suhdeluvulla, joka saadaan jakamalla 362 vuorokauden mittainen siviilipalvelusaika asianomaiselle asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain perusteella määrättyneellä palvelusajalla.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisen palveluksen jälkeen siviilipalvelukseen hakeutunutta siviilipalvelusvelvollista.

102 §

Hallinnon yleislakien soveltaminen

Tämän lain mukaisen hallintoasian käsitteilyssä sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), henkilötietolakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

103 §

Poliisin virka-apu siviilipalvelusvelvollisen toimittamiseksi palvelukseen

Jos siviilipalvelusvelvollinen jättää saamatta palvelukseen tai lopettaa sen, siviilipalveluspaikan on ilman aiheetonta viivytystä

pyydettyä siviilipalvelusvelvollisen kotipaikkakunnan tai siviilipalveluspaikan sijaintipaikkakunnan poliisilta virka-apua hänen etsimiseksi ja palvelukseen toimittamiseksi. Poliisin on tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin tavoittamatta jääneen siviilipalvelusvelvollisen etsintäkuuluttamiseksi.

Poliisin on viipymättä toimitettava siviilipalvelusvelvollinen siviilipalveluspaikkaansa, jollei hän kirjallisesti kieltäydy siviilipalveluksesta tai jollei hänellä ole laillista estettä poissaololleen. Poliisin on toimitettava siviilipalveluspaikkaan kieltäytymisilmoitus tai selvitys laillisesta esteestä.

104 §

Viranomaisten tiedonantovelvollisuus

Työ- ja elinkeinoministeriön, siviilipalveluskeskuksen ja puolustusvoimien on annettava kutsunanalaisille riittävät tiedot mahdollisuudesta hakeutua siviilipalvelukseen ja siviilipalveluksen sisällöstä.

15 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

105 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

106 §

Kumottavat säännökset

Tällä lailla kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1991 annettu siviilipalveluslaki (1723/1991) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Jos muussa laissa tai asetuksessa viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen siviilipalveluslakiin, sen sijasta sovelletaan tätä lakia.

107 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain säännöksiä sovelletaan jäljempänä säädetyin poikkeuksin myös siviilipalvelusvelvolliseen, joka on aloittanut siviilipalveluksensa ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa palveluksensa aloittaneeseen siviilipalvelusvelvolliseen ei sovelleta palvelusaikaa koskevaa 4 §:ää eikä 40 §:n 1 momentin säännöksiä henkilökohtaisten lomien määräst.

Mitä 18 §:n 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos palveluksen suorittanut on hyväksytty siviilipalvelukseen ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 8 luvun täydennyspalvelusvelvollisuutta koskevia säännöksiä ei sovelleta siviilipalvelusvelvolliseen, joka on suorittanut asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisen palveluksen ja hyväksytty siviilipalvelukseen ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain voimaantulo ei vaikuta lain voimaan tullessa voimassa olleen lain nojalla annettuihin palveluksen aloittamista tai lykähäytymisen myöntämistä koskeviin päätöksiin.

Ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneet palvelusrikkomukset ratkaistaan menettelyn ja seuraamusten osalta palvelusrikkomuksen tekohetkellä voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Tämän lain voimaan tullessa pääesikunta luovuttaa siviilipalvelusrekisteriin asevelvollisuusrekisterissä olevat siviilipalvelusvelvollisten perustiedot, palveluskelpoisuustiedot ja palveluskelpoisuuden määräytymistä koskevat terveydentilatiedot sekä siviilipalvelusvelvollisia koskevat tiedot tämän lain 67 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista ja päätöksistä.

Tämän lain voimaan tullessa työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olevat palveluspaikkahakemukset sekä sotilaslääneissä vi-

reillä olevat 67 §:ssä tarkoitetut hakemukset tulee viran puolesta siirtää siviilipalveluskeskukseen ratkaistaviksi.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain voimaantulon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1447

Laki**pelastuslain 6 ja 52 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun pelastuslain (468/2003) 6 §:n 1 momentin 9 ja 10 kohta sekä 52 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä
lisätään 6 §:n 1 momenttiin uusi 11 kohta sekä 52 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta seuraavasti:

6 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Pelastusviranomaisten ohella velvollisia osallistumaan pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun, siten kuin niiden tehtävistä kunkin toimialan säädöksissä tai muussa lainsäädännössä säädetään, ovat:

- 9) lääninhallitus;
- 10) kunnan eri toimialoista vastaavat virastot ja laitokset;
- 11) siviilipalveluskeskus.

52 §

Viranomaisten tiedonsaantioikeus

Pelastusviranomaisella on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä henkilöstön varaamiseksi väestönsuojelutehtäviin saada:

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

2) puolustusvoimilta maksutta tieto siitä, onko asevelvollinen vapautettu sodan aikaisesta palveluksesta;

3) muilta viranomaisilta ja yhteisöiltä maksutta tiedot niiden palveluksessa olevista henkilöistä koskien myös varattavan henkilön ikää, koulutusta, ammattia ja työkykyä sekä henkilön varaamista viranomaiselle tai yhteisölle sen oman toiminnan varmistamiseksi poikkeusoloissa;

4) siviilipalvelusviranomaisilta maksutta tieto siitä, onko siviilipalvelusvelvollinen vapautettu liikekannallepanon aikaisesta palveluksesta, sekä tieto siviilipalveluksen suorittaneiden henkilöiden palveluksessaan saamista erityiskoulutuksesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1448

L a k i**vuosilomalain 5 ja 7 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä maaliskuuta 2005 annetun vuosilomalain (162/2005) 5 §:n 3 momentti ja 7 §:n 2 momentin 9 kohta seuraavasti:

5 §

Vuosiloman ansainta

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun työsuhteen jatkumisaikaan ei lueta aikaa, jolloin työ on keskeytynyt työntekijän ollessa suorittamassa asevelvollisuuslaissa (1438/2007) tarkoitettua vakinaista palvelusta, naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa (194/1995) tarkoitettua vapaaehtoista asepalvelusta tai siviilipalveluslaissa (1446/2007) tarkoitettua siviilipalvelusta.

7 §

Työssäolon veroinen aika

Työssäolopäivien veroisina pidetään myös niitä työpäiviä tai työtunteja, jolloin työntekijä työsuhteen kestäessä on estynyt tekemästä työtä:

9) reservin harjoituksen tai ylimääräisen palveluksen taikka siviilipalveluslain 58 §:ssä tarkoitettun täydennyspalveluksen tai 64 §:ssä tarkoitettun ylimääräisen palveluksen vuoksi; tai

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1449

L a k i

lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14 päivänä kesäkuuta 2002 annetun lain (504/2002) 2 §:n 2 momentin 1 kohta ja 3 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Lakia sovelletaan 1 momentissa säädetyin edellytyksin myös:

1) siviilipalveluslain (1446/2007) 1 §:ssä tarkoitetun siviilipalvelusvelvollisen työpalveluun;

3 §

Työnantajan velvollisuus pyytää rikosrekisteriote nähtäväksi

Työnantajan tulee pyytää henkilöltä nähtä-

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

väksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun henkilö ensi kerran otetaan tai nimitetään sellaiseen työ- tai virkasuhteeseen, johon kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä taikka annettaessa henkilölle näitä tehtäviä ensi kerran. Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa myös siviilipalveluslain 7 §:ssä tarkoitettua siviilipalveluskeskusta sekä työvoimaviranomaista, joka tekee työharjoittelua, työelämävalmennusta ja työkokeilua koskevan sopimuksen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1450

L a k i**asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1309/1994) 1 §:n 1 momentti ja 2 §:n 3 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään ryhmähenkivakuutusta vastaavasta taloudellisesta tuesta, jota suoritetaan asevelvollisuuslaissa (1438/2007) tai siviilipalveluslaissa (1446/2007) tarkoitetulla tavalla palvelustaan suorittaneen henkilön kuoltua hänen edunsaajilleen.

2 §

Tuen saamisen edellytykset

Asevelvollisuuslaissa tarkoitettuun reservin kertausharjoitukseen tai ylimääräiseen palvelukseen taikka siviilipalveluslaissa tarkoitettuun täydennyspalvelukseen tai ylimääräiseen palvelukseen osallistuvan osalta tätä lakia sovelletaan siltä osin kuin kuolema on tapahtunut matkalla palvelukseen, palveluksessa tai paluumatkalla palveluksesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1451

L a k i**rikoslain 2 c luvun 5 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 2 c luvun 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 780/2005, seuraavasti:

2 c luku

Vankeudesta

5 §

Ehdonalaisen vapauttamisen määritelmä ja määräytyminen

Määräaikaista vankeusrangaistusta suorittava päästetään ehdonalaiseen vapauteen, jollei 9 §:stä muuta johdu, kun hän on suorittanut rangaistuksestaan kaksi kolmasosaa tai kahtakymmentäyhtä vuotta nuorempana tehdyn rikoksen perusteella tuomitusta rangaistuksesta puolet. Vanki, joka rikosta edeltäneiden kolmen vuoden aikana ei ole suorittanut vankeusrangaistusta vankilassa, päästetään ehdonalaiseen vapauteen, kun rangaistuksesta on suoritettu puolet tai kahtakymmentäyhtä vuotta nuorempana tehdyn rikoksen perus-

teella tuomitusta rangaistuksesta yksi kolmasosa. Viimeksi mainitun määräosan soveltamista ei estä se, että henkilö on rikosta edeltäneiden kolmen vuoden aikana suorittanut vankilassa sakon muuntorangaistusta tai rangaistusta siviilipalveluslain (1446/2007) 74 §:ssä tarkoitetusta siviilipalveluksesta kieltäytymisestä, 75 §:ssä tarkoitetusta siviilipalvelusrikoksesta, 76 §:ssä tarkoitetusta siviilipalveluksesta kieltäytymisestä ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikana tai 77 §:ssä tarkoitetusta siviilipalvelusrikoksesta ylimääräisen palveluksen tai liikekannallepanon aikana. Tämän lain 6 luvun 13 §:n mukainen vapaudenmenetyisaika vähennetään edellä mainituista määräosista ja 12 §:n 1 momentissa tarkoitetusta määräosasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1452

Laki**vankeuslain 3 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä syyskuuta 2005 annetun vankeuslain (767/2005) 3 luvun 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 luku

Rangaistusajan laskeminen

4 §

*Määräaikaisen vankeusrangaistuksen ja
muuntorangaistuksen yhteenlaskeminen*

keussäännöksistä säädetään siviilipalvelus-
laissa (1446/2007).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2008.

Siviilipalvelusrikoksia koskevista poik-

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1453

Laki

kielilain 39 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä kesäkuuta 2003 annetun kielilain (423/2003) 39 §:n 2 momentti seuraavasti:

39 §
*Puolustusvoimien joukko-osastot ja komento-
kieli*

velvollisuuslaissa (1438/2007). Suomen- ja ruotsinkielisen siviilipalvelusvelvollisen oikeudesta suorittaa siviilipalveluksensa äidinkiellään säädetään siviilipalveluslaissa (1446/2007).

Asevelvollisen oikeudesta tulla määrättyksi joukko-osastoon, jonka opetuskieli on hänen äidinkiелensä, suomi tai ruotsi, säädetään ase-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1454

Laki**hallinto-oikeuslain 12 a §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä maaliskuuta 1999 annetun hallinto-oikeuslain (430/1999) 12 a §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on laissa 675/2006, seuraavasti:

12 a §

*Hallinto-oikeuden kokoonpano eräissä
asioissa*

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös kokoonpanossa, johon kuuluu kaksi jäsentä, jollei asiassa ratkaistavana olevan kysymyksen laatu edellytä kolmijäsenisen kokoonpanon käyttämistä ja ratkaistavana on muutok-

senhakuasia, jossa on kysymys:

5) siviilipalveluslain (1446/2007) soveltamisesta;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1455

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 7 f §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 7 f §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1135/2001, seuraavasti:

7 f §

Sijaisapu muilla perusteilla

Sijaisapuun oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus saada sijaisapua:

- 1) varusmiespalveluksen tai siviilipalve-

luksen suorittamista varten enintään asevelvollisuuslaissa (1438/2007) tai siviilipalveluslaissa (1446/2007) säädetyksi ajaksi;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1456

L a k i**opintotukilain 16 e §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 16 e §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 408/2005, seuraavasti:

16 e §

Opintolainavähennys opintojen viivästyessä

Opintolainansaaja on oikeutettu opintolainavähennykseen, vaikka tutkinnon suorittamiseen käytetty aika on enintään kaksi lukuvuotta 16 d §:ssä säädettyä pitempi, jos lainansaajan opinnot ovat mainitussa pykälässä tarkoitettuna aikana viivästyneet asevelvollisuuslain (1438/2007), siviilipalveluslain (1446/2007) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaisen palveluksen tai oman sairauden vuoksi. Tutkinnon suorittamisaika voi olla 16 d §:ssä tarkoitettua pitempi myös silloin, kun lainansaaja on mainitussa pykälässä tarkoitettuna aikana saanut lapsen hoitamisen perusteella

sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa. Huomioon voidaan ottaa vain ne lukukaudet, joiden aikana lainansaaja on ollut varusmiespalveluksessa, naisten vapaaehtoisessa asepalveluksessa tai siviilipalveluksessa, on saanut lapsen hoitamisen perusteella sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka saanut sairauden perusteella sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa, täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai korvausta taikka kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1457

Laki

sotilasavustuslain 1 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun sotilasavustuslain (781/1993) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1266/1995, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Asevelvollisuuslain (1438/2007) tai siviilipalveluslain (1446/2007) nojalla palveluksessa olevan asevelvollisen omaiselle maksetaan sotilasavustus sekä asevelvolliselle itsel-

leen sotilasavustuksena asumisavustus ja opintolainojen korot siten kuin jäljempänä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1458

Laki**rikosrekisterilain 2 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun rikosrekisterilain (770/1993) 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 654/2004, seuraavasti:

2 §

Tuomioistuinten ilmoitusten perusteella rikosrekisteriin merkitään tiedot ratkaisuista, joilla henkilö on Suomessa tuomittu ehdottomaan vankeusrangaistukseen, yhdyskuntapalveluun, ehdolliseen vankeuteen, ehdollisen vankeuden ohessa tuomittuun sakkoon, yhdyskuntapalveluun tai valvontaan, nuorisorangaistukseen, nuorisorangaistuksen sijasta sakkoon, viraltapanoon tai jätetty rikoslain (39/1889) 3 luvun 4 §:n 1 tai 2 momentin

nojalla rangaistukseen tuomitsematta. Rikosrekisteriin ei kuitenkaan merkitä tietoja sakon muuntorangaistuksesta eikä siviilipalveluslain (1446/2007) nojalla tuomitusta vankeusrangaistuksesta. Rikosrekisteriin merkitään myös tiedot ratkaisuista, joilla oikeushenkilö on tuomittu yhteisösakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1459

Laki

tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista 26 päivänä heinäkuuta 1993 annetun lain (701/1993) 6 §:n 1 momentin 15 b kohta, sellaisena kuin se on laissa 1651/1995, seuraavasti:

6 §

Maksuttomat suoritteet

kaisissa asioissa, lukuun ottamatta rikosasioita, joissa maksut peritään, jollei 6 ja 6 a kohdasta muuta johdu;

Tämän lain mukaisia käsittelymaksuja ei peritä:

15 b) siviilipalveluslain (1446/2007) mu-

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1460

Laki

**palvelukseen kutsutun asevelvollisen työ- tai virkasuhteen jatkumisesta annetun lain
1 a §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan palvelukseen kutsutun asevelvollisen työ- tai virkasuhteen jatkumisesta 1 päivänä joulukuuta 1961 annetun lain (570/1961) 1 a §, sellaisena kuin se on laissa 1724/1991, seuraavasti:

1 a §
Tätä lakia sovelletaan myös siviilipalveluslain (1446/2007) nojalla palvelukseen määrätyn työ- tai virkasuhteen jatkumiseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Cronberg*

N:o 1461

Valtioneuvoston asetus siviilipalveluksesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty työministeriön esittelystä, säädetään 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun siviilipalveluslain (1446/2007) 6 §:n 2 momentin sekä 11 ja 22 §:n nojalla:

1 §

Siviilipalvelusasiain neuvottelukunnan tehtävät

Siviilipalvelusasiain neuvottelukunnan tehtävänä on:

- 1) toimia yhteydenpitoelimenä siviilipalveluksen ja asevelvollisuuslain (1438/2007) mukaisen palveluksen järjestämisestä huolehtivien viranomaisten välillä;
- 2) seurata siviilipalveluksen ja täydennyspalveluksen toimeenpanoa;
- 3) antaa lausuntoja ja tehdä ehdotuksia siviilipalveluksen ja täydennyspalveluksen kehittämiseksi.

2 §

Siviilipalvelusasiain neuvottelukunnan toimikausi ja kokoonpano

Valtioneuvosto määrää kolmeksi vuodeksi kerrallaan siviilipalvelusasiain neuvottelukuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja viisi muuta jäsentä sekä kullekin heistä henkilökohtaisen varajäsenen. Neuvottelukunnan jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa työ- ja elinkeinoministeriötä, puolustusministeriötä, pääesikuntaa, palveluspaikkoja ja si-

viilipalvelusvelvollisia, joiden tai joita edustavien järjestöjen esityksestä jäsenet ja varajäsenet määrätään. Neuvottelukunta valitsee keskuudestaan sihteerin.

3 §

Siviilipalveluspaikkahakemuksen käsittely

Siviilipalveluslain (1446/2007) 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuun siviilipalveluspaikaksi hyväksymistä koskevaan hakemukseen tulee tarvittaessa liittää:

- 1) tilinpäätöstiedot;
- 2) yhteisön säännöt tai yhtiöjärjestys;
- 3) selvitys palkatun henkilöstön määrästä;
- 4) selvitys siviilipalvelusvelvollisen valvonnasta, työnjohdosta ja suunnitelluista palvelustehtävistä.

Siviilipalveluskeskus voi pyytää hakemuksen käsittelemiseksi myös muuta selvitystä.

4 §

Siviilipalveluskeskuksen henkilöstö

Siviilipalveluskeskuksen päällikkönä on johtaja, joka toimii virkasuhteessa. Siviilipalveluskeskuksessa on lisäksi muuta toiminnan edellyttämää virka- tai työsopimussuhteessa olevaa henkilöstöä.

Johtaja johtaa siviilipalveluskeskuksen toimintaa ja vastaa siitä, että siviilipalveluskeskuksen tehtävät hoidetaan tehokkaasti, taloudellisesti ja tuloksellisesti.

5 §

Siviilipalveluskeskuksen johtajan kelpoisuusvaatimukset

Kelpoisuusvaatimuksena siviilipalveluskeskuksen johtajan virkaan on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys hallintotehtäviin ja siviilipalvelusasioihin sekä käytännössä osoitettu johtamistaito.

6 §

Asioiden käsitteleminen asevelvollisten vakaumuksentutkintalautakunnassa

Vakaumuksentutkintalautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Vakaumuksentutkintalautakunnassa käsiteltävien asioiden valmistelusta huolehtii lakiasiassihiteeri.

Asiat käsitellään siinä järjestyksessä, jossa ne ovat saapuneet, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Vakaumuksentutkintalautakunnan puheenjohtaja huolehtii lautakunnalle kuuluvien tehtävien asianmukaisesta ja joutuisasta hoitamisesta. Hänen on erityisesti valvottava oikeusperiaatteiden soveltamisen ja laintulkinnan yhdenmukaisuutta lautakunnan ratkaisuisissa.

Vakaumuksentutkintalautakunnan kokouksissa pidetään pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja lakiasiassihiteeri varmentaa. Päätös laaditaan pöytäkirjasta erillään. Päätökset allekirjoittaa lakiasiassihiteeri.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Työministeri *Tarja Cronberg*

7 §

Asevelvollisten vakaumuksentutkintalautakunnan kokoonpanon täydentäminen

Jos vakaumuksentutkintalautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsen tai varajäsen eroaa tai kuolee lautakunnan toiminnan aikana, valtioneuvosto nimittää hänen tilalleen siviilipalveluslain 20 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset täyttävän jäsenen.

8 §

Asevelvollisten vakaumuksentutkintalautakunnan henkilöstö

Vakaumuksentutkintalautakunnassa voi olla avustavaa henkilöstöä. Avustavan henkilöstön ottaa työ- ja elinkeinoministeriö.

9 §

Asevelvollisten vakaumuksentutkintalautakunnan jäsenten palkkiot

Vakaumuksentutkintalautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet saavat palkkiota työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Ylitarkastaja Inka Douglas

Työministeriön asetus**siviilipalvelusvelvollisen matkakorvauksista ja maksuttomien lomamatkojen lukumäärästä**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Työministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun siviilipalveluslain (1446/2007) 51 §:n 2 momentin, 52 §:n 4 momentin ja 53 §:n 3 momentin nojalla:

1 §

Työmatkat

Siviilipalvelusvelvollisen tulee esittää siviilipalveluspaikan osoittaman majoituksen ja palveluspaikan välisen työmatkan kustannuksista tarpeellinen selvitys siviilipalveluspaikalle. Matkakustannukset korvataan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti.

2 §

Palvelusmatkat

Siviilipalvelusvelvollisen tulee esittää siviilipalveluslain 52 §:n 2 momentissa tarkoitettua haastattelumatkan kustannuksista selvitys. Palveluspaikan antama todistus haastattelukäynnistä sekä selvitys aiheutuneista matkakustannuksista toimitetaan siviilipalveluskeskukselle.

3 §

Maksuton lomamatka Suomessa

Siviilipalveluslain 53 §:ssä tarkoitettujen maksuttomien lomamatkojen määrä Suomessa on 39.

4 §

Maksuton lomamatka ulkomaille

Siviilipalveluslain 53 §:ssä tarkoitettujen maksuttomien lomamatkojen määrä ulkomaille on:

- 1) Pohjoismaissa asuvalla siviilipalvelusvelvollisella neljä matkaa;
- 2) muualla Euroopassa asuvalla siviilipalvelusvelvollisella kolme matkaa;
- 3) Euroopan ulkopuolella asuvalla siviilipalvelusvelvollisella kaksi matkaa.

5 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Työministeri *Tarja Cronberg*

Ylitarkastaja Inka Douglas

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1446—1462, 5 1/2 arkkia